

ОБ'ЄДНАНА
ЄВРЕЙСЬКА
ОБЩИНА УКРАЇНИ

Антисемітизм в Україні

Звіт за 2020 рік

www.jew.org.ua

Зміст

1. Вступ	3 стор.	2. Визначення антисемітизму	6 стор.
3. Законодавча база	7 стор.	4. Випадки, що могли бути сприйнятті як прояви антисемітизму але не є такими	8 стор.
5. Антисемітизм в Україні	14 стор.	Висновок	53 стор.

ВСТУП

Статутом Об'єднаної єврейської общини України визначена одна з основних цілей діяльності організації — проведення моніторингу, фіксація і боротьба з проявами антисемітизму в Україні, у тому числі надання юридичної допомоги в питаннях антисемітизму: запити, клопотання до органів державної влади та заяви про відкриття кримінальних справ до правоохоронних органів. Дії спрямовані на захист прав і свобод єврейської спільноти та підготовка аналітичних матеріалів щодо життя єврейської громади в Україні є профілем діяльності ОЄОУ.

Поточний звіт складено українською та англійською мовами. Хоча єврейська громада України є російськомовною, ОЄОУ адаптується до нових норм законодавства України та публікує офіційний звіт державною мовою. Версія звіту англійською мовою дасть змогу міжнародній спільноті ознайомитися з ситуацією з антисемітизму в Україні.

У 2020 році ухвалено рішення сконцентрувати увагу на прямих проявах антисемітизму, водночас не вважаючи як такі антисемітські публікації у соціальних мережах. У зв'язку з тенденцією до збільшення антисемітських публікацій та коментарів у соціальних мережах та на веб-сайтах — врахувати більшість із них не є можливим. Однією з основних причин є неможливість ідентифікувати реальність особи (оскільки існує велика кількість ботоферм), у зв'язку з чим визначення динаміки рівня антисемітизму в Україні може бути не об'єктивним.

Для більшої об'єктивізації виміру динаміки рівня антисемітизму зроблено перерахунок кількості випадків антисемітизму у 2019 році, виключаючи випадки, пов'язані з соціальними мережами. Згідно з новим універсумом кількість проявів прямого антисемітизму в Україні у 2019 році визначається на рівні 56 випадків (з урахуванням виключення помилково поданого випадку, про який буде повідомлено далі). У той же час в спеціальному розділі звіту зафіксовані випадки, пов'язані з соціальними мережами, але лише ті, за котрими було відкрито кримінальні справи.

БДІПЛ

Згідно з даними Бюро демократичних інститутів та прав людини (БДІПЛ ОБСЄ) — ОЄОУ зафіксувала 88,3% всіх відомих випадків антисемітизму в Україні за 2019 рік за методологією Бюро. У той же час, рівень фіксації решти випадків іншими громадськими організаціями становить приблизно 50%.

Присвоєння даних та подача їх як за власні

Однією з громадських організацій під назвою “Єврейська конфедерація України” відбулося присвоєння даних зі звіту ОЄОУ “Антисемітизм в Україні — 2019”, котрі були подані цією організацією в БДІПЛ ОБСЄ як власно зафіксовані. Мова йде про випадок №9, який був повідомлений на Єврейську гарячу лінію “910” і опублікований вперше саме у звіті ОЄОУ, та випадок №17, який не є проявом антисемітизму і був доданий до звіту помилково, що визнає ОЄОУ.

З огляду на це ОЄОУ робить висновок, що як мінімум два випадки №9 та №17 були подані як власні. У доповіді БДІПЛ ОБСЄ немає жодного унікального випадку, що поданий ЄКУ (кожен з них дублює випадок зі звіту ОЄОУ).

Особливості 2020 року

Всесвітньою тенденцією є те, що пандемія COVID-19 спричинила ріст антисемітизму в соціальних мережах, який насамперед виражається в розповсюдженні міфу про всесвітню єврейську змову та приписування євреям відповідальності за надумані дії, а саме створення чи навмисне розповсюдження вірусу COVID-19.

Для України важливим фактором було питання паломництва брацлавських хасидів до могили Рабі Нахмана в м. Умань під час карантину, що спричинило великий суспільний резонанс та сформувало емоційну напругу в українському суспільстві щодо євреїв загалом, яку, у тому ж числі, саме тоді провокував мер Умані Олександр Цебрій із політичних мотивів напередодні місцевих виборів.

Робота правоохоронних органів та органів влади

Майже на всі запити, клопотання та заяви подані ОЄОУ — була отримана відповідь, що є значним прогресом, порівнюючи з минулим роком у ставленні правоохоронних органів та органів місцевої влади до питання антисемітизму в Україні.

ОЄОУ висловлює щире подяку Департаменту міжнародного співробітництва і європейської інтеграції Міністерства внутрішніх

справ України за ефективну роботу з надання інформації щодо відкритих кримінальних справ, які стосуються антисемітизму.

Водночас продовжується негативна тенденція з протизаконними відмовами щодо відкриття кримінальних справ та відмови внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань (ЄРДР), також мають місце бути так звані “відписки” та закриття кримінальних справ з не об’єктивних причин, ігнорування статті 161 КК України.

Спроби ОЄОУ щодо створення централізованого каналу повідомлень випадків антисемітизму до Міністерства внутрішніх справ України для оперативного викриття та розслідування кримінальних справ, на жаль, були відкинуті.

Досягнення 2020 року та інструменти для найбільш об’єктивного моніторингу

У 2020 році зростала й далі зростає цитованість та впізнаваність ОЄОУ в українському та міжнародному суспільстві. Так, за 2020 рік у різних форматах було згадано чи процитовано ОЄОУ (та проекти організації) в українських та міжнародних ЗМІ близько 1000 разів, здебільшого на тему випадків антисемітизму та суспільно значущих питань, пов’язаних із єврейською громадою. У 2019 році цей показник становив приблизно вчетверо менше.

137 єврейських громад та організацій у складі ОЄОУ та ще декілька десятків організацій-партнерів у постійному контакті з ОЄОУ, майже 2 000 000 унікальних відвідувачів

інформаційних веб-ресурсів ОЄОУ, понад 30 000 телефонних дзвінків опрацьованих Єврейською гарячою лінією “910”, створений восени, але вже дуже цитований Telegram-канал, — все це є повним набором задля ефективного моніторингу інформаційного простору, фіксації, фактчекінгу випадків антисемітизму, що надає нам змогу зробити найбільш об’єктивний звіт “Антисемітизм в Україні — 2020”. Варто зазначити, що подібні інструменти відсутні у інших єврейських громадських організацій.

ОЄОУ здійснює моніторинг випадків антисемітизму та боротьбу з ним в рамках поточного бюджету на статутну діяльність, який формується з благодійних внесків, водночас не отримуючи будь-яких цільових грантів на боротьбу з антисемітизмом. Отже, ОЄОУ не виконує політичних завдань і не імітує роботи з моніторингу для обґрунтування витрати грантових коштів.

Підтримати діяльність ОЄОУ може кожен бажаючий за допомогою сторінки Пожертви:

<https://jew.org.ua/donate-ukr>

2. ВИЗНАЧЕННЯ АНТИСЕМІТИЗМУ

Згідно із запропонованим IHRA формулюванням, антисемітизм — це певне сприйняття євреїв, яке виражається в ненависті по відношенню до них. Словесні і фізичні прояви антисемітизму спрямовані проти євреїв і не євреїв та/або проти їх власності, проти єврейських громад і організацій та релігійних установ.

В 2020 році Об'єднана єврейська община України прийняла рішення про заміну основних прикладів антисемітизму Європейського форуму з антисемітизму (European Forum on Antisemitism) на приклади Міжнародного альянсу пам'яті жертв Голокосту (IHRA), які є більш сучасними, але за сенсом не відрізняються від попередніх.

Сучасні приклади антисемітизму в суспільному житті, засобах масової інформації, школах, на робочих місцях та в релігійній сфері, можуть, з урахуванням загального контексту, включати:

— заклики, виправдання або сприяння вбивств євреїв чи нанесення їм шкоди, в ім'я радикальної ідеології або екстремістських релігійних поглядів;

— вислів брехливих, нелюдських, демонізуючих або стереотипних тверджень про євреїв загалом чи про владу євреїв (міф про всесвітню єврейську змову чи про те, що євреї контролюють ЗМІ, економіку, владу та інші соціальні установи);

— приписування євреям відповідальності за реальні чи вигадані проступки окремих єврейських індивідумів або груп, або за дії, вчинені неєвреями;

— заперечення факту, масштабів, механізмів або навмисності геноциду єврейського народу, вчиненого націонал-соціалістичною Німеччиною, її прихильниками і спільниками під час Другої світової війни (Голокост);

— звинувачення євреїв як народу і Ізраїлю як держави у винаході та перебільшенні масштабів Голокосту;

— звинувачення єврейських громадян у лояльності до держави Ізраїль або в перевазі інтересів євреїв у всьому світі інтересам власної країни.

— відмова єврейському народу в його праві на самовизначення, наприклад, заявами про те, що існування Держави Ізраїль має расистський початок;

— застосування подвійних стандартів, вимагаючи поведінки, якої не очікують або не вимагають від інших демократичних країн;

— використання символів або зображень, пов'язаних з класичним антисемітизмом (наприклад, звинувачення євреїв у вбивстві Ісуса, кривавий наклеп) для характеристики Ізраїлю та ізраїльтян;

— порівняння сучасної ізраїльської політики з політикою нацистів;

— залучення євреїв до колективної відповідальності за дії Держави Ізраїль.

3. ЗАКОНОДАВЧА БАЗА

Основним Законом України є Конституція України, в якій закріплені основи рівності прав громадян, незалежно від їх расової або релігійної приналежності. Стаття 24 Конституції України свідчить, що громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом. Не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.

Незважаючи на це, в питанні антисемітизму і захисту прав окремих національних меншин українське законодавство є недосконалим.

Стаття 161 ККУ говорить про порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної приналежності, релігійних переконань, інвалідності та за іншими ознаками, і визначає це як умисні дії, спрямовані на розпалювання національної, расової чи релігійної ворожнечі та ненависті, на приниження національної честі та гідності або образа почуттів громадян у зв'язку з їхніми релігійними переконаннями, а також пряме чи непряме обмеження прав або встановлення прямих чи непрямих привілеїв громадян за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, інвалідності, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.

Стаття 442 дає визначення геноциду і визначає його як діяння, умисно вчинене з метою повного або часткового знищення будь-якої національної, етнічної, расової чи релігійної групи шляхом позбавлення життя членів такої групи чи заподіяння їм тяжких тілесних ушкоджень, створення для такої групи умов, розрахованих на повне або часткове її фізичне знищення. Публічні заклики до Геноциду, а також виготовлення матеріалів із закликами до геноциду з метою їх розповсюдження, або їх фактичне поширення.

Стаття 296 — хуліганство. У цій статті Кримінального кодексу України йдеться про грубе порушення правопорядку з мотивів явної неповаги до суспільства (або певної його групи), яке супроводжується особливою нахабністю або винятковим цинізмом.

Кваліфікація кримінальних правопорушень за проявами антисемітизму відбувається й за іншими статтями, оскільки правоохоронні органи неохоче кваліфікують злочини на ґрунті антисемітизму за 161 статтею ККУ.

4. ВИПАДКИ, ЩО МОГЛИ БУТИ СПРИЙНЯТІ ЯК ПРОЯВИ АНТИСЕМІТИЗМУ, АЛЕ НЕ Є ТАКИМИ

№1

12.01, м. Умань, Черкаська область

Хасидське видання Yeshiva World News повідомило, що в Умані приблизно 30 осіб із ножами й палицями напали на євреїв, які перебували біля могили рабина Нахмана. На місце події прибули правоохоронці, але нібито не намагалися допомогти. Четверо євреїв із травмами потрапили до лікарні. Також видання опублікувало фото нібито з місця події.

Міжнародний благодійний фонд імені Рабі Нахмана, який володіє могилою Рабі Нахмана в Умані, зробив офіційну заяву: цей інцидент мав виключно побутовий характер і не стосується питань міжнаціональної ворожнечі, антисемітизму й упередженого ставлення уманчан до паломників-хасидів.

№2

11.02, м. Коломия, Івано-Франківська область

Голова Департаменту стратегічних розслідувань (ДСР) Національної поліції України в Івано-Франківській області Михайло Банк звернувся до глави Єврейської релігійної громади іудейського ортодоксального віросповідання м.Коломиї Якову Заліщікеру з офіційним запитом про видачу статуту громади, списку членів громади з особистими даними, а також списку єврейських студентів, які навчаються у вищих навчальних закладах Коломиї.

Зі свого боку, глава єврейської громади Яків Заліщікер відповідним листом від 25.02.2020 повідомив, що персональні дані членів громади можуть бути надані лише в тому випадку, якщо проти них зареєстровано кримінальне провадження. Також єврейський

лідер зазначив, що статут громади числиться в державному реєстрі громадських організацій України.

Реакція:

після публічного розголосу 10.05.2020 інцидент набув великого суспільного резонансу. Відреагували народні депутати України, начальник Головного управління Національної поліції Івано-Франківської області Володимир Голубош. Представники правоохоронних органів відвідали Якова Заліщікера 11.05.2020 травня і попросили вибачення. Також Якову Заліщікеру надійшов дзвінок від Ігоря Клименко — голови Національної поліції України. За фактом збору інформації про членів єврейської громади Івано-Франківщини було призначено службове розслідування. Голова Нацполіції України зазначив, що будь-які прояви ксенофобії або антисемітизму неприпустимі.

Підсумок:

12.05.2020 під публікацією про інцидент на сторінці посла Ізраїлю Джоеля Ліона в Facebook з'явився коментар Володимира Лейсле — голови Президії й голови Ради німців України, про те, що такий самий лист отримала німецька громада в Івано-Франківську. Також відомо, що подібний запит надійшов до азербайджанської громади міста.

Отже, зазначений випадок не є проявом антисемітизму, оскільки під час збору інформації на меті не було в майбутньому завдати шкоди єврейській громаді.

Згідно з даними ОЄОУ з власних джерел Михайло Банк призначений з пониженням в посаді до Запорізької області.

№3

26.08, м. Горохів, Волинська область

У соціальній мережі Facebook розповсюджувалася інформація про те, що пам'ятник на місці масового вбивства 3000 євреїв у Горохові розбитий вандалами.

ОЄОУ зробила фактчекінг. Мер Горохова повідомив, що вандали не пошкоджували пам'ятник, а такий стан зумовлено тим, що просідає ґрунт і в громади не було коштів, щоб профінансувати бетонування й зміцнення території, де стоїть меморіал.

На момент публікації звіту пам'ятник відновлено зусиллями Єврейської громади Луцька за сприяння міської ради Горохова й фінансової підтримки Об'єднаної єврейської общини України. Встановлення фасадних плит і повне облаштування території буде проведено навесні.

Вночі біля новобудови на вул. Лисенка біля будинку №15 стався конфлікт між місцевими жителями та паломниками — брацлавськими хасидами. Місцеві жителі кричали на брацлавських хасидів і поліцію, вимагаючи, щоби паломників не пропускали далі. Вони аргументували, що це «незаконна будівля». Коли брацлавські хасиди намагалися обійти натовп і пройти до будинку, місцеві жителі штовхали їх і перегороджували шлях, використовуючи нецензурну лексику. Коли один із брацлавських хасидів спробував пройти, почалася бійка. Поліція рознімала людей.

Слідчим відділом Уманського відділу поліції ГУНП в Черкаській області було відкрите кримінальне провадження № 12020250250000800, розпочате 28.08.2020 за ознаками злочину, передбаченого ч. 2 ст. 161 КК України.

ОЄОУ перевірила документи на будівлю і вважає її законною.

Антисемітських образ не було. Конфлікт має побутовий характер: йде мова про вимагання грошей під виглядом купівлі сусіднього будинку з у десятки разів завищеною вартістю.

Вимагання відбувається шляхом перешкоджання життю в новобудові, зокрема здійснюється блокування під'їзду асенізаторської машини для відкачування стічних вод. Наприклад, у період Рош га-Шана проїзд був перекритий лісовозом, а в листопаді на люку, призначеному для відкачування стічних вод, стояла вантажівка.

Поліцією 30.09.2020 року було прийнято рішення про закриття справи у зв'язку з відсутністю складу злочину за ст. 161 КК України.

31.08, м. Іршава, Закарпатська область

Вночі двоє невідомих підійшли до автомобіля, який був припаркований біля будинку №15 на вул. Поштова в м.Іршава, облили легкозаймистою рідиною передню частину, підпалили автомобіль і зникли в невідомому напрямку.

Було відкрито кримінальне провадження ЄРДР № 12020070100000655 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 194 КК України (Умисне знищення або пошкодження майна).

Постраждалий, який називав себе головою єврейської громади

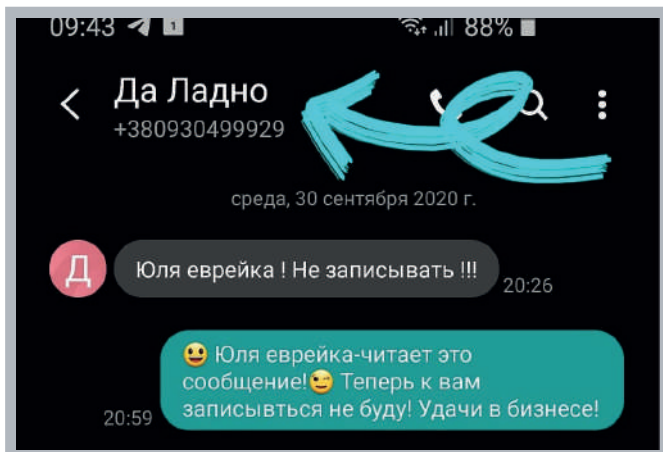
Іршави, а насправді є одним із лідерів осередку Бней Ноах у цій місцевості стверджував, що підпал стався з антисемітських мотивів. Поліція не знайшла ознак правопорушення за статтею 161 ККУ.

Як повідомили ОЄОУ власні джерела, мотив підпалу може нести майновий характер.

Громадянка Юлія Л. була в салоні краси з двома синами (2 і 5 років). За її словами, діти поводитися спокійно.

На її молодшого сина Леві, який був без кіпи, у салоні реагували без неприязні. Коли ж її старший син Елік, який був разом із ним, підійшов познайомитися із собакою господарів салону краси, за словами Юлії Л., на нього відреагували, на її думку, з неприязню.

Після цієї ситуації Юлії Л. прийшло смс-повідомлення з корпоративного номера телефону салону: «Юля єврейка! Не записувати!».

Унаслідок цього Юлія Л. сприйняла все, що відбулося як антисемітизм, про що повідомила в соціальній мережі Facebook, де публікація отримала великий суспільний резонанс.

На наступний день після інциденту ОЄОУ організувала тристоронню зустріч за участю Юлії Л. і власників салону — інтернаціональної пари, у якій чоловік естонець, а дружина грузинка, а також за участі представника ОЄОУ.

Що стосується ситуації із собакою, з'ясувалося, що Юлія Л. перебувала в залі №2 на значній відстані від рецепції, де відбувся контакт дитини з собакою і зауваження, яке було розцінено Юлією Л. як дитині -

da_ladno_studio Студия "Да ладно" от лица владельцев Алексея и Софии, а также администратора Анны, приносит свои глубокие извинения перед еврейским сообществом за сложившуюся ситуацию с нашей клиенткой Юлией (Авигаль) Лившиц.

Мы акцентируем внимание на том, что мы допустили ряд ошибок. Во-первых, никакие дети, вне зависимости от национальности, не заслуживают плохого отношения, о котором рассказала Юлия (Авигаль) Лившиц в своих публикациях в социальных сетях.

Во-вторых, мы должны были сразу же объяснить Юлии (Авигаль) Лившиц, что это сообщение было ошибкой нашего нового сотрудника и заметкой для её личного пользования и в нём не было дискриминации клиентки по национальным признакам, а не задерживать этот разговор на сутки.

В-третьих, нашей ошибкой стало то, что мы с негативным эмоциональным оттенком отвечали на комментарии в социальной сети Instagram, касающихся сложившейся ситуации.

Свои извинения мы также принесли на личной встрече Юлии (Авигаль) Лившиц и пришли с ней к взаимопониманию.

С уважением и нашими глубочайшими извинениями Алексей и София.

було направлено собаці, яка починала проявляти агресію до дитини.

Що стосується смс-повідомлення, з'ясувалося, що сама Юлія Л. попросила перенести запис на інший час, а адміністратор, який ідентифікував Юлію Л. як єврейку, помилився контактом при відправці повідомлення.

Ідентифікація єврея за національністю є почесною для нього, що і підтвердила сама Юлія Л. на тристоронній зустрічі.

Проте, власники салону краси попросили вибачення особисто у Юлії Л. і в єврейській спільноті.

Вони зацентували увагу на тому, що припустилися низки помилок, зокрема, що не пояснили відразу ситуації із чатом і хибно відправленим повідомленням. Також власники салону попросили пробачення, що у давали некоректні коментарі на своїй сторінці в Instagram у відповідь на спам-атаку з боку єврейської спільноти, яка не розібралася в ситуації.

У цьому випадку можна говорити про непорозуміння й високе емоційне напруження, яке спотворює сприйняття подій, що відбуваються. Ознаки антисемітизму відсутні.

№7

4.12, м. Коломия, Івано-Франківська область

Невідомі розбили вікно в синагозі Коломиї.

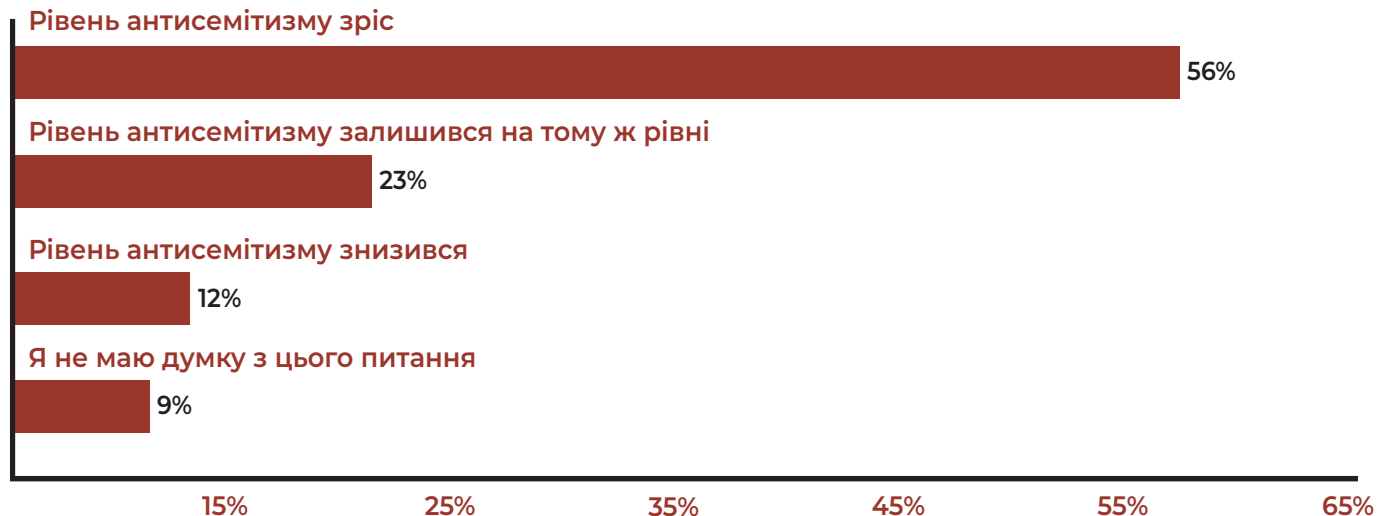
Голова громади Яків Заліщікер направив заяву в правоохоронні органи.

Поліцейські проаналізували відео з камер спостереження біля синагоги і завдяки цьому розшукали причетного до злочину. Виявилося, що вікно синагоги розбив пляшкою 47-річний місцевий житель, який був у стані алкогольного сп'яніння. Правоохоронці склали адміністративний протокол за статтею 173 КУпАП (Дрібне хуліганство). Матеріали справи були направлені до суду.

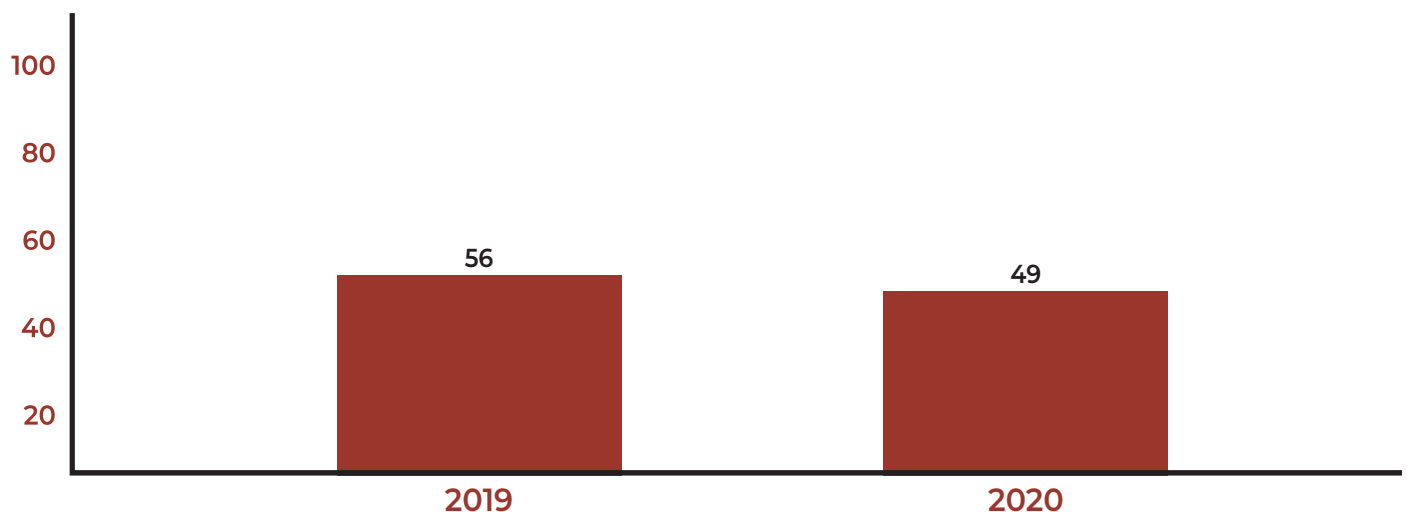
5. АНТИСЕМІТИЗМ В УКРАЇНІ

Нами було проведено опитування в Telegram-каналі ОЄОУ, метою якого було визначення суб'єктивного сприйняття єврейської спільноти динаміки рівня антисемітизму у 2020 році. В опитуванні взяла участь 481 особа. Питання було сформульовано таким чином: "На Вашу суб'єктивну думку в 2020 році":

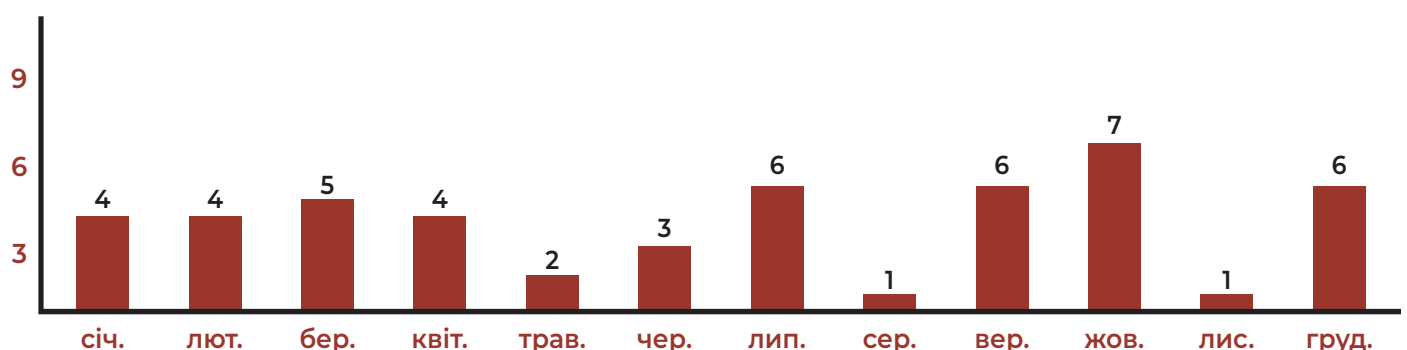

У 2020 році ОЄОУ, проводячи системний моніторинг, зафіксувала 49 випадків прямого антисемітизму. До цього числа не входять прояви антисемітизму в соціальних мережах.

У представленому нижче графіку продемонстрована динаміка рівня антисемітизму в Україні з 2019 по 2020 рік.

У представленому нижче графіку продемонстрована динаміка кількості випадків антисемітизму в Україні за 2020 рік.

Випадки антисемітизму в соціальних мережах та на веб-сайтах, на які відреагували правоохоронні органи

Більша частина нижче зазначеної інформації про відкриті кримінальні справи по антисемітизму в соціальних мережах та на веб-сайтах стала відома від Департаменту міжнародного співробітництва та європейської інтеграції Міністерства Внутрішніх Справ України.

№1

15.01, м. Тернопіль, Тернопільська область

Громадянка України К. є активною користувачкою соціально-орієнтованої мережі Facebook. Вона використовує персональні сторінки для систематичного поширення й висвітлення інформації, у якій є певні ознаки приниження національної честі та гідності єврейського народу. За вказаним фактом слідчим управлінням ГУНП в Тернопільській області 15.01.2020 розпочато досудове розслідування у окремому кримінальному провадженні. Станом на 30.06.2020 кримінальне провадження було закрито на підставі ст. 284 КПК України.

№2

6.02, м. Черкаси, Черкаська область

Громадянин М. на власній сторінці в соціальній мережі Facebook у вільному доступі поширює матеріали, які по своїй суті ображають національні почуття єврейського народу й закликають до знищення представників єврейської нації. Цього ж дня СВ Черкаського ВП ГУНП в Черкаській області за викладеними фактами розпочав досудове розслідування в окремому кримінальному провадженні. Станом на 30.06.2020 кримінальне провадження закрито на підставі ст. 284 КПК України.

№3**9.04, м. Снятин,
Івано-Франківська
область**

Снятинським ВП Косівського ВП ГУНП в Івано-Франківській області розпочато досудове розслідування в окремому кримінальному провадженні за фактом розміщення громадянином Р. у соціальній мережі "Facebook" публікацій, склад який має розпалювання нетерпимості до осіб єврейської національності. Станом на 31.05.2020 кримінальному провадженню закрито на підставі ст. 284 КПК України.

№4**4.09, м. Умань,
Черкаська область**

Невідома особа, яка підписана "Konstantin Pelagin" в соціальній мережі Facebook в публічних групах "Уманчани на ФБ" і "Умань сьогодні" викладала коментарі і пости, які порушують рівноправність громадян в залежності від їх расової, національної належності або релігійних переконань, а саме паломників-хасидів, які також були спрямовані на адресу відомого єврейського діяча в м. Умань Хазіна Хайма Іцхаковича. 04.09.2020 СО Уманського ОП ГУНП в Черкаській області розпочато досудове розслідування у окремому кримінальному провадженні за вказаним фактом.

№5**9.09, м. Тетіїв,
Київська область**

До Тетіївського ОП Сквирського ОП ГУНП в Київській області надійшла письмова заява від Голови громадської організації "Единое суспільство - єдина мета" про те, що на його думку в соціальній мережі Facebook в групі "Тетіївський правда" членами та Головою ВО "Свобода" постійно публікуються матеріали антисемітського характеру. 09.09.2020 за вказаним фактом було розпочато досудове розслідування.

Слідчим відділом Шевченківського УП ГУНП в м.Києві здійснюється досудове розслідування в окремому кримінальному провадженні, розпочатому за фактом публікації 09.09.2020 в Інтернет видавництві "СТРАНА.UA" статті під назвою "Євреї вважають українців дебілами і тваринами". Професор КНУ Шевченко потрапив в антисемітський скандал ", в якій є відомості про дії спрямованих на приниження національної честі та гідності, образа почуттів громадян у залежності від їх релігійних переконань.

Співробітники СБУ в Умані розкрили діяльність і затримали місцевого жителя, який в одній з популярних соціальних мереж пропагував розпалювання ворожнечі за національною ознакою. Житель Умані публікував дискримінаційні статті, в яких принижував представників єврейської національності і закликав до знищення євреїв. Експерти попередньо встановили, що пости затриманого містять прямі заклики до проведення геноциду, повного або часткового знищення етнічної чи расової групи.

Під час обшуку правоохоронці вилучили мобільні пристрої і комп'ютерну техніку з доказами незаконної діяльності. За фактом події вже відкрито кримінальне провадження за ч.1 ст. 161 КК України - порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної приналежності, релігійних переконань, інвалідності та інших ознак. Триває досудове розслідування, в рамках якого правоохоронцям належить з'ясувати всі обставини правопорушення, щоб притягнути до відповідальності винних.

№8**08.10, м. Сквиря,
Київська область**

Користувачами веб-сайтів зокрема "Сквира-Форум", протягом вересня-жовтня 2020 року, здійснювалися публічні висловлювання, спрямовані на розпалювання ненависті і ворожнечі по відношенню до євреїв, а також до Бикова Д. Я., як кандидата на посаду Сквирського міського голови, кандидата в депутати Київської області та Сквирського міської ради. 08.10.2020 СО Сквирським ОП ГУНП в Київській області було розпочато досудове розслідування в окремому кримінальному провадженні за вказаним фактом.

№9**08.11, м. Фастів,
Київська область**

Заклик до вбивства євреїв "Смерті жидам" в Facebook опублікував Руслан Онищенко. На фото видно, як автор просунув голову в огорожу із Зіркою Давида та скорчив обличчя, на тлі за ним - кладовище.

ОЄОУ була проведена робота з оточенням Руслана Онищенко, котре його переконало записати відеопояснення. Сам Руслан уникав прямого контакту з представниками ОЄОУ та вибудовував стратегію несвідомості, начебто це не він зробив цей пост в Facebook, але не зміг це довести з технічної точки зору, в тому числі не надавши список осіб, на чиїх пристроях міг бути доступ до його сторінки в Facebook. Також він не пояснив, навіщо робив подібне зневажливе фото на єврейському кладовищі.

ГУНП м.Києва самостійно відкрило кримінальну справу за фактом порушення ст. 161 КК України, яке було внесено в ЄРДР під №12020100100007143

ОЄОУ допомогла встановити правоохоронцям кладовище, на якому було зроблено фото. Це виявилось єврейське кладовище Фастова.

Згодом єврейська громада м. Фастова пішла на зустріч Руслану і пробачила його, кримінальну справу було закрито.

Випадки антисемітизму

№1

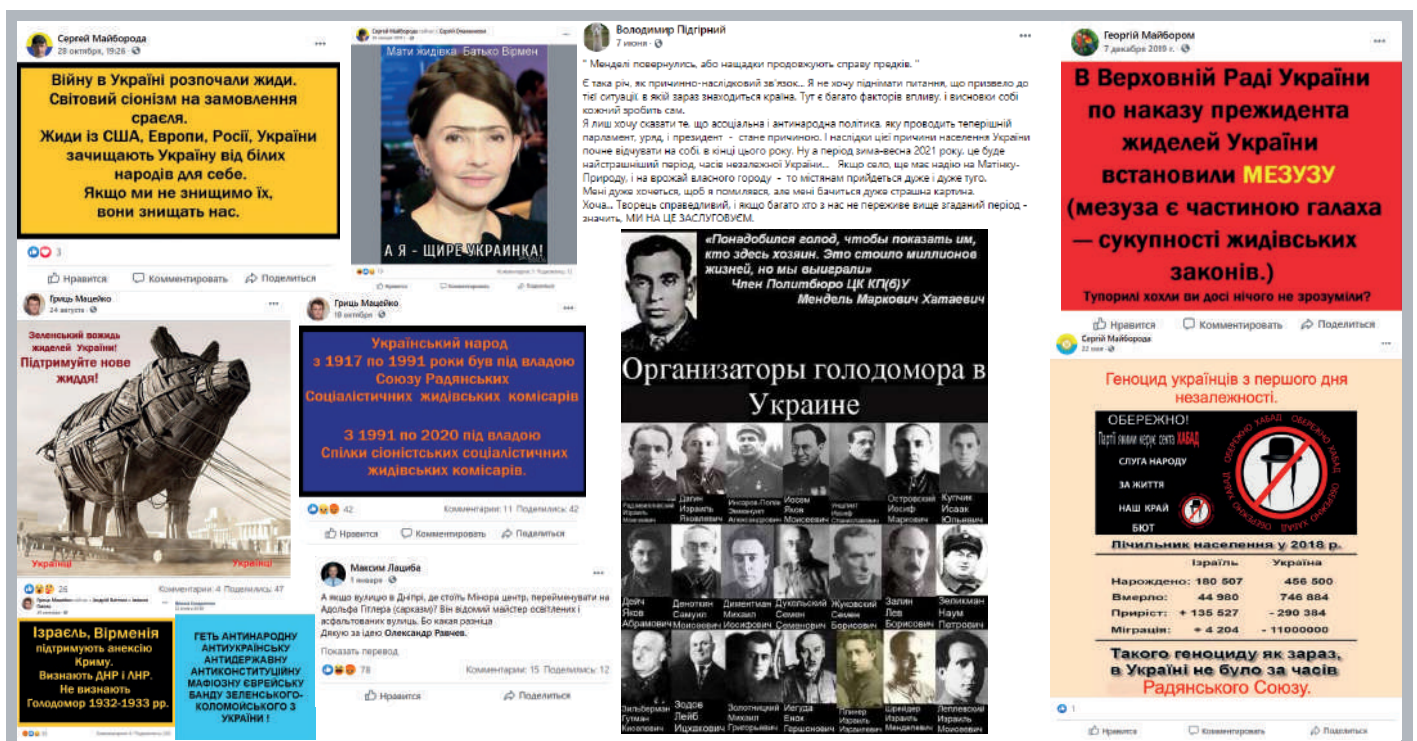
04.01, смт. Хорошеве, Харківська область

Громадянка Ольга К., перебуваючи в Хорошівському геріатричному пансіонаті та ще один підопічний пансіонату регулярно піддавалися антисемітським образам та погрозам. Зокрема, Ольгу К. неодноразово називали «ж_довкою». Конфлікт був зафіксований камерою відеоспостереження.

Підсумок:

Постраждала після консультації ОЄОУ прийняла рішення спостерігати за подальшою поведінкою призвідників, і в разі чого звернутися в ОЄОУ за допомогою в складанні заяви в правоохоронні органи.

Станом на кінець 2020 року постраждала повідомила, що подібних антисемітських інцидентів не виникало.

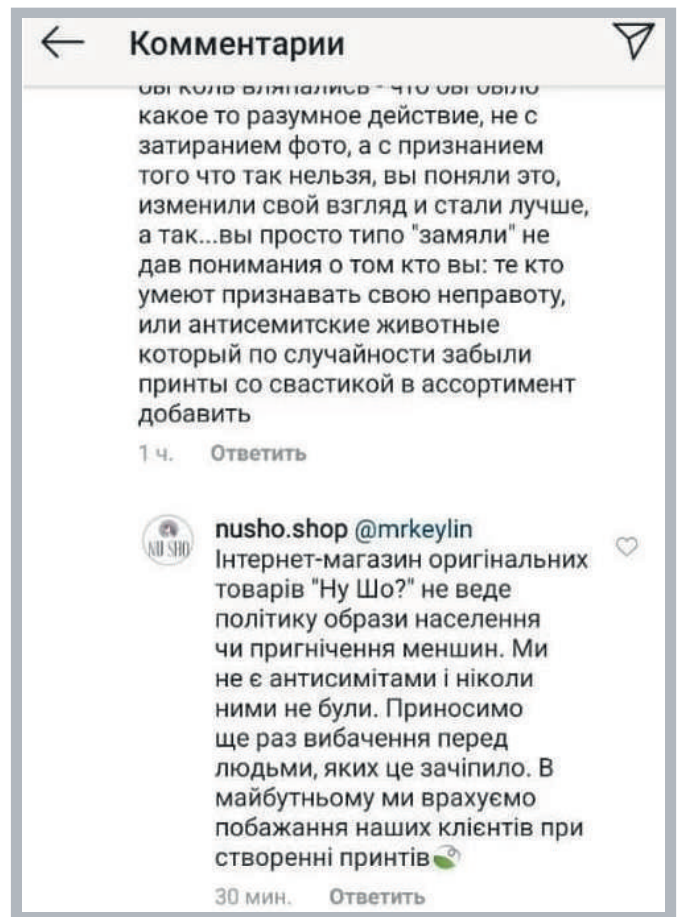
Приклади антисемітизму в соціальних мережах

Онлайн-магазин одягу з принтами «NuSho?» в акаунті магазину в Instagram (@nusho.shop) опублікував серед інших пропозицію купити футболку з написом «Холі шит ти шо жид?». У перекладі на українську мову цю фразу можна перевести м'яко як «Лайно, ти що жид?». У коментарях до посту з футболкою з образливим для євреїв принтом співвласниця магазину Наталія К. навела аргумент на підтримку своєї діяльності, зазначивши, що це був гумор не для всіх.

Дії ОЄОУ:

одразу після виявлення випадку антисемітизму ОЄОУ заявила про неприпустимість використання слова «ж_д» в рекламних публікаціях, а також конкретно в принтах для одягу. ОЄОУ зробила багато спроб зв'язатися з представниками магазину.

Підсумок:

власники магазину не вийшли на зв'язок і проігнорували звернення. Однак в коментарях до однієї із публікацій в Instagram дали пояснення: «Інтернет-магазин оригінальних товарів «NuSho?» не веде політику образи населення або пригнічення меншин. Ми не є антисемітами і ніколи ними не були. Приносимо ще раз вибачення людям, яких це зачепило. В майбутньому ми врахуємо побажання наших клієнтів при створенні принтів.»

Офіційних вибачень представники інтернет-магазину «NuSho?» так і не принесли.

18.01, м. Кривий Ріг, Дніпропетровська область

18.01.2020 о 15:03 вандал зафарбував червоною фарбою з балончика напис «Євреям жертвам Голокосту в 1941-1943 рр. Нацистські окупанти жорстоко замучили близько 15000 євреїв Криворіжжя», котрий

нанесений на меморіал жертвам Голокосту, що встановлений поряд із синагогою, яка є центром для іудейській релігійної громади «Хабад Любавич» м. Кривий Ріг.

Реакція поліції Кривого Рогу:

19.01.2020 поліція відкрила кримінальне провадження за ст.194 КК України: умисне знищення або псування майна. 20.01.2020 поліція повідомила, що в ході опитування свідків і перегляду відео з камер

спостереження правоохоронцям вдалося встановити особу хулігана: ним виявився 31-річний раніше судимий місцевий житель. 21.01.2020 в поліції повідомили про затримання підозрюваного у вандалізмі.

Підсумок:

26.05.2020 було винесено судове рішення в кримінальному провадженні за №12020040230000151, згідно з яким, обвинувачений, який знехтував загальноприйнятими суспільними нормами поведінки, з метою виявлення свого образливого ставлення до місця розташування Меморіальної стели жертвам Голокосту (пам'яті єврейського населення м Кривого Рогу, які загинули і стали жертвами нацистських переслідувань під час нацистського режиму), 18.01.2020 о 15:03 здійснив ряд умисних дій, спрямованих на грубе знуцання і демонстрацію власної зневаги до місця розташування пам'ятника, визнав свою провину в оскверненні меморіалу і був засуджений до трьох років позбавлення волі в зв'язку з вчиненням кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 297 КК України (Наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого) з випробувальним терміном в один рік відповідно до ст. 75 КК України (Звільнення від відбування покарання з випробуванням). Таким чином, якщо засуджений не здійснить жодних злочинів протягом року і буде виконувати покладені на нього судом зобов'язання, то він буде звільнений від призначеного судом покарання.

Пам'ятник відмили від фарби в день осквернення.

Невідомі намалювали чорним маркером свастику і символ СС на інформаційному стенді, який присвячений єврейській історії міста. Стенд був встановлений студентами в рамках проекту «Студія живої історії» на найстарішому цегляному будинку в місті і був частиною виставки «Острог: єврейська історія».

Крім того, що вандали намалювали символи ненависті, вони ще й замалювали кілька фраз на івриті.

Графіті були виявлені напередодні Міжнародного дня пам'яті жертв Голокосту.

Дії ОЕОУ:

подано запит в ГУНП в Рівненській області на отримання публічної інформації про те, чи відомо правоохоронцям про інцидент та які заходи вживаються.

Реакція ГУНП в Рівненській області:

27.01.2020 слідчим відділенням Острозького відділу поліції відкрито кримінальне провадження, яке було внесено в ЄРДР за №12020180170000049. Правопорушення попередньо кваліфікували за ч.1 ст.296 КК України - хуліганство.

Підсумок:

слідче відділення після проведення досудового розслідування винесло постанову від 12.02.2020 про закриття кримінального провадження на основі п.2, ч.1, ст. 284 КПК України — встановлено відсутність в діянні складу кримінального правопорушення.

Невідомі вандали зруйнували меморіальну дошку на пам'ятному знаку, встановленому в пам'ять про 392 євреїв Лисянки, розстріляних нацистами в 1941 році.

Розбитий пам'ятний знак першим помітив місцевий житель-пенсіонер Михайло Л., який повідомив про знахідку в поліцію. Розбита була та частина, на якій написані слова на івриті, а саме текст поминальної молитви Кадиш, а також зображена Зірка Давида. Табличка на українській мові залишилася цілою. Михайло Л. забрав уламки меморіальної дошки додому.

Розглядалися кілька версій. Крім вандалізму була підозра, що хтось міг розбити дошку, здійснюючи маневр на автомобілі.

За словами голови єврейської громади Черкас, поліція намагалася шукати і опитувати причетних, але ці дії не мали результату.

Дії ОЕОУ:

04.03.2020 ОЕОУ подано заяву в ГУНП в Черкаській області з вимогою відкрити кримінальне провадження за фактом руйнування пам'ятної таблички на меморіалі в пам'ять про жертв Голокосту і з вимогою внести інформацію до Єдиного реєстру досудових рішень (ЄРДР).

Реакція ГУНП в Черкаській області:

17.02.2020 Лисянське відділення поліції Звенигородського відділу поліції ГУНП в Черкаській області повідомив ОЕОУ, що в ході перевірки було виявлено, що з аналогічною заявою в поліцію звернувся Михайло Л. 15.02.2020. Правоохоронці провели перевірку і з'ясували, що дані меморіальний знак не перебуває на балансі Лисянської об'єднаної територіальної громади (ОТГ). За повідомленням поліції, формально в діях невідомих вбачаються ознаки складу злочину, передбаченого ст. 194 КК України - умисне пошкодження або знищення майна.

Підсумок:

17.04.2020 Лисянське відділення поліції Звенигородського відділу поліції ГУНП в Черкаській області повідомило, що в зв'язку з тим, що не вдалося встановити особу, причетну до пошкодження меморіальної дошки, було прийнято рішення про припинення подальшого розгляду повідомлення. У разі, якщо особа, причетна до пошкодження меморіальної дошки, буде встановлена, дане рішення буде переглянуте, а причетних осіб притягнуть до відповідальності.

24.02, м. Вінниця, Вінницька область

24.02.2020 близько 17:00 невідомий високий чоловік міцної статури в нетверезому стані увірвався в будівлю синагоги громади «Бейс Менахем Любавич Вінниця», де перебували в той момент жінки, кухарі і член громади Ігор Б. Коли невідомий увійшов, він сказав: «Ненавиджу», зачепив монітор комп'ютера і вдарив принтер, а також плювався в портрет відомого єврейського рабина Хафец-Хаїма, після чого зім'яв його.

Ігор Б., який перебував на місці секретаря, викликав поліцію. Після цього невідомий схопив Ігоря Б. за руку і вивернув її, також використовував задушливі прийоми. Крім цього, він кричав: «Бий ж_дов, рятуй Росію!».

Поліція, яка прибула на місце події через 20-25 хвилин, вивела ініціатора конфлікту з синагоги і більше не вжила жодних дій. Ігорю Б. викликали швидку допомогу.

Нападником виявився 43-річний місцевий мешканець, раніше проходив службу в силах ООС (АТО). За словами прихожан синагоги, це не перший подібний випадок з його участю, при цьому він жодного разу не поніс відповідальності.

26.02.2020 чоловіка, який скоїв напад, помітили біля синагоги. Він близько години пробув біля будівлі, а також цікавився у співробітників синагоги, на місці чи рабин. Для чого йому була потрібна ця інформація - невідомо.

Дії ОЕОУ:

26.02.2020 ОЕОУ направила клопотання в ГУНП у Вінницькій області з вимогою притягнути до відповідальності людину, яка напала на синагогу, і забезпечити охорону для прихожан будинку молитви, тому що нападник був знову помічений біля місця події.

Реакція ГУНП у Вінницькій області:

24.03.2020 повідомили про те, що за зверненням ОЕОУ провели перевірку і з'ясували, що в Вінницький відділ поліції 26.02.2020 звернулася громадянка «А» з приводу вищеописаного події. Відомості були внесені в ЄРДР по № 12020020010000436 від 27.02.2020 за ч.2 ст. 161 КК України - умисні дії, спрямовані на розпалювання національної, расової чи релігійної ворожнечі та ненависті, на приниження національної честі та гідності, або образа почуттів громадян у зв'язку з їхніми релігійними переконаннями, з'єднані з насильством, обманом чи погрозами, а також вчинені службовою особою. У ГУНП повідомили, що звернення ОЕОУ направили до Слідчого відділення Вінницького відділу поліції для приєднання до ЄРДР №12020020010000436 від 27.02.2020.

Підсумок:

Станом на 30.06.2020 кримінальне провадження було закрито на підставі ст. 284 КПК України (закриття кримінального провадження на підставах передбачених Кримінально процесуальним кодексом України).

№7

24.02, м. Львів, Львівська область

Громадянка Іванна Д. зіткнулася з проявами антисемітизму в Національному університеті «Львівська політехніка». За словами постраждалої, вона закликала одногрупників не жартувати про євреїв, на що їй відповіли проявом антисемітизму.

Дії ОЄОУ:

юридичний департамент ОЄОУ проконсультував Іванну Д., також була запропонована допомога в складанні заяви в поліцію. Іванна Д. відмовилася звертатися в поліцію.

Підсумок:

станом на кінець 2020 року постраждала повідомила, що надалі подібних антисемітських інцидентів НЕ виникало.

№8

27.02, м. Вінниця, Вінницька область

По відношенню до Марка А. від осіб в стані алкогольного сп'яніння, які регулярно збираються під його під'їздом, були отримані антисемітські образи, які надійшли у відповідь на його зауваження. При цьому були використані вирази з негативною конотацією, що підкреслюють його походження, також акцентувалася увага на тому, що він «чужий на цій землі».

Дії ОЄОУ:

Проведена консультація з потерпілим, також надано допомогу в підготовці заяви до правоохоронних органів, проте Марк А. прийняв рішення не звертатися із заявою в поліцію.

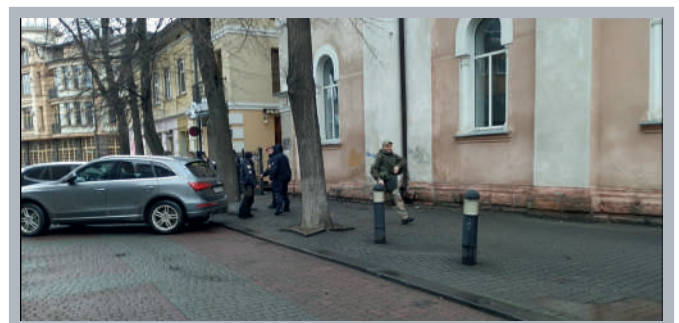
Підсумок:

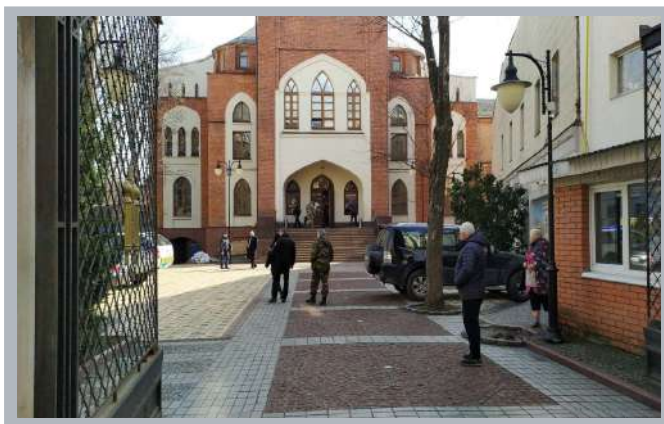
станом на кінець 2020 року Постраждалий повідомив, що у надалі подібних антисемітських інцидентів НЕ виникало.

№9

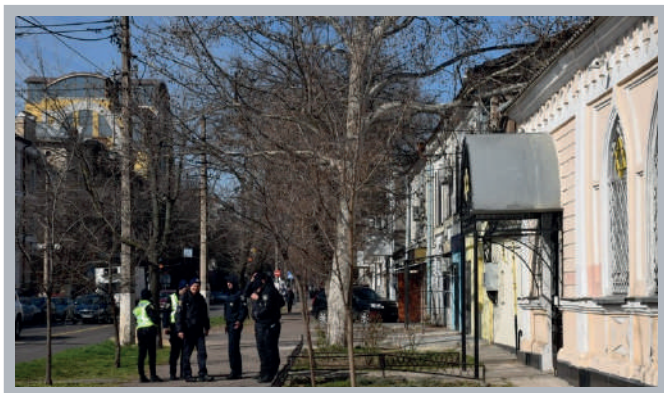
04.03, у містах: Харків, Суми, Миколаїв, Івано-Франківськ, Житомир, Вінниця, Київ, Одеса, Львів

У дев'яти синагогах в різних містах України пройшли обшуки в зв'язку з повідомленнями про мінування будівель. Повідомлення були відправлені невідомими особами на електронні адреси ГУНП міст. Після отримання даних, правоохоронці оперативно дослідили синагоги на предмет вибухонебезпечних речовин і пристроїв, а відвідувачів і

співробітників евакуювали при необхідності.

Єврейські громади міст стримано відреагували на повідомлення про можливе замінування, паніка була відсутня. Жодне повідомлення про мінування не підтвердилося.

Дії ОЕОУ:

ОЕОУ зв'язалася з єврейськими громадами Харкова, Сум, Миколаєва, Івано-Франківська, Житомира, Вінниці та Києва, щоб прояснити ситуацію з «мінуванням» і підтвердити інформацію, що єврейські громади в безпеці, про що було публічно оголошено.

Крім цього, ОЕОУ подала клопотання в ГУНП в Івано-Франківській області для уточнення інформації про те, на якій стадії знаходиться досудове розслідування

Реакція ГУНП в Івано-Франківській області:

слідчим відділенням Івано-Франківського відділу поліції проводиться досудове розслідування у кримінальному провадженні, відкритому 04.03.2020 за ознаками злочину, передбаченого ч.1 ст. 259 КК України - завідомо неправдиве повідомлення про підготовку вибуху, підпалу або інших дій (за фактом завідомо неправдивого повідомлення про мінування синагоги по вул. Страчених, 7, м Івано-Франківськ).

Підсумок:

Станом на 09.11.2020 тривало досудове розслідування, проводилися слідчі дії, спрямовані на повне, всебічне та об'єктивне дослідження обставин вчиненого кримінального правопорушення та притягнення до кримінальної відповідальності винного. На момент відповіді ГУНП в Івано-Франківській області особистість людини, яка повідомила про мінування синагоги, встановлено не було.

Невідомі осквернили єврейський пам'ятник, встановлений на старому єврейському кладовищі в Рівному. Осквернення єврейського пам'ятника відбулося в Шаббат. Вандали написали зеленою фарбою на гранітній стелі слово «ЗЕ» - так неформально називають Президента України Володимира Зеленського, який має єврейське походження.

Крім того, що пам'ятник описали, його ще й вдарили, через що з'явилася тріщина.

Реакція правоохоронців та місцевої влади:

За словами керівника Рівненської єврейської громади Геннадія Фраермана, правоохоронні органи і міська влада негайно відреагували на подію.

Міський голова Рівного Володимир Хомко прибув на місце вандалізму і дав обіцянку встановити там камери спостереження. Комунальні служби оперативно прибрали фарбу з пам'ятника.

Згодом біля пам'ятника було встановлено освітлення, камери станом на кінець 2020 року не встановлені.

Дії ОСОУ:

направлено запит в ГУНП в Рівненській області для уточнення інформації про те, на якій стадії знаходиться досудове розслідування.

Реакція ГУНП в Рівненській області:

слідчим відділенням Рівненського відділу поліції відкрито кримінальне провадження за ознаками кримінального порушення передбаченого ч. 2 ст. 297 КК України - наруга над могилою, іншим місцем поховання або над тілом померлого) за фактом нанесення зеленою фарбою напису на пам'ятному знаку загиблим євреям. Матеріали виробництва внесені в ЄРДР під № 12020180010001371 від 07.03.2020.

Підсумок:

станом на 13.11.2020 в кримінальному провадженні проводяться необхідні слідчі дії з метою з'ясування всіх фактичних даних, на підставі яких буде встановлено наявність або відсутність фактів і обставин, які мають значення для кримінального провадження і підлягають доказуванню.

Згодом біля пам'ятника було встановлено освітлення, камери станом на кінець 2020 року не встановлені.

15.03, м. Маріуполь, Донецька область

На будівлі офісу політичної партії «Опозиційна платформа - За життя» (по вулиці Перемоги, 85) було виявлено напис антисемітського характеру «Смерті ж_дам». Крім цієї фрази, зробленої червоною фарбою з балончика, невідомі також намалювали символ СС.

Дії ОЄОУ №1:

16.03.2020 ОЄОУ направила заяву в ГУНП в Донецькій області з вимогою відкрити кримінальне провадження за фактом антисемітського злочину і також внести відомості про правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

Реакція ГУНП в Донецькій області №1:

10.04.2020 повідомили, що заяву ОЄОУ було зареєстровано в канцелярії Лівобережного відділення поліції і внесено в журнал єдиного обліку заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення. У Лівобережному відділенні поліції стверджують, що в діях невідомих відсутні ознаки кримінального правопорушення.

Дії ОЄОУ №2:

13.05.2020 ОЄОУ в публічному просторі звернула увагу громадськості на те, що поліція не бачить ознак правопорушення в цьому інциденті.

Реакція ГУНП в Донецькій області №2:

13.05.2020 поліція все ж відкрила кримінальне провадження після того, як в Лівобережне відділення поліції Центрального відділу поліції надійшов рапорт від Управління організаційно-аналітичного забезпечення і оперативного реагування ГУНП в Донецькій області, співробітники якого при моніторингу мережі Інтернет на сайті «Проект Об'єднаної єврейської громади України» (насправді йде мова про сайт єврейських новин Jewish-News.com.ua) виявили статтю про те, що 15.03.2020 невстановлена особа, діючи умисно, перебуваючи біля будівлі офісу місцевого відділення партії «Опозиційна платформа - за життя» за адресою м Маріуполь, пр. Перемоги, 85, завдало графіті, які в своєму контексті містять висловлювання, спрямовані на розпалювання національної, расової ворожнечі та ненависті, на приниження національної честі та гідності. Кримінальне провадження було відкрито за ч.1 ст. 161 КК України. Матеріали кримінального провадження були внесені в ЄРДР по №12020050790000735.

Підсумок:

станом на 08.10.2020 розслідування триває, ведуться всі необхідні слідчі розшукові дії.

Інформаційне агентство «ВГОЛОС» оприлюднило відео, яке містить антисемітські висловлювання. На відео продемонстровано опитування жителів Львова про те, чому вони не дотримуються правил карантину. На відео невідомий чоловік у відповідь на питання чому він не перебуває вдома і ігнорує правила карантину в країні відповів наступне: «Це ж_ди придумали, щоб люди на демонстрацію не вийшли, ось і карантин, в цей час вони вже запланували землю українську продати під шумок карантину».

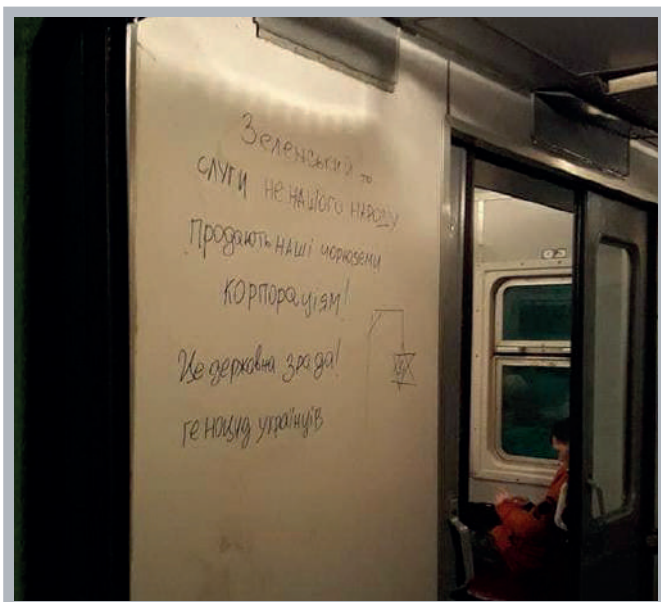
Дії ОЕОУ:

направлено заяву в ГУНП у Львівській області з вимогою відкрити кримінальне провадження за ст. 161 КК України: порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної приналежності, релігійних переконань, а також з вимогою внести матеріали справи до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

Реакція ГУНП у Львівській області:

Личаківський відділ поліції ГУНП у Львівській області повідомив, що було проведено перевірку матеріалів, але в ході цієї перевірки не було отримано даних, які б в повній мірі вказували на наявність ознак складу кримінального правопорушення.

В електропоїзді приміського сполучення Київ - Фастів було виявлено графіті антисемітського характеру. Невідомі маркером написали фразу: «Зеленський це не слуги нашого народу. Продають наші землі корпораціям. Це державна зрада! Геноцид українців». Також поруч була намальована Зірка Давида на шибениці.

Дії ОЕОУ:

31.03.2020 ОЕОУ звернулася до регіональної філії «Південно-Західної залізниці» в Києві з проханням перевірити інформацію і вжити заходів щодо видалення напису у разі її підтвердження.

Реакція регіональної філії «Південно-Західної залізниці»:

згідно з технологічними картами ремонту та обслуговування електропоїздів та іншого моторвагонного рухомого складу при якісному проведенні вологого і сухого прибирання салонів, санвузлів і тамбурів промиваються усі стіни, сидіння і вікна вагонів. Тому в даному випадку згадуваний в зверненні ОЕОУ напис був усунутий співробітниками моторвагонного депо Фастів на наступний день при виконанні технічного обслуговування електропоїзду.

Крім цього, представники регіональної філії «Південно-Західної залізниці» назвали графіті аморальним і протиправним.

Мешканець Одеси Павло Ярош направив до Одеської міської ради прохання про проведення акції проти продажу землі з антисемітською назвою «Бий ж_да - рятуй країну! (Я проти продажу землі)». Дане прохання Павло Ярош також опублікував на своїй сторінці в соціальній мережі Facebook. З прохання, яке було подано на ім'я мера Одеси, визначено, що організатором мітингу на Приморському бульварі біля пам'ятника Дюку є ГО «Ярош Україна понад усе». Прохання було зареєстровано в міськраді Одеси.

Дії ОЄОУ:

ОЄОУ направила заяву в ГУНП в Одеській області з вимогою відкрити кримінальне провадження за фактом порушення 161 статті КК України. Також ОЄОУ звернулася до міської ради Одеси до мера міста за інформацією про те, чи було дано дозвіл на проведення мітингу.

Реакція ГУНП в Одеській області:

13.05.2020 Приморський відділ поліції повідомив, що керівництво слідчого відділу поліції встановило, що в заяві ОЄОУ відсутні ознаки кримінального правопорушення. У зв'язку з цим матеріали не були внесені до Єдиного реєстру досудових розслідувань. Однак, пізніше стало відомо, що Слідчим відділом Приморського відділу поліції ГУНП в Одеській області проводиться досудове розслідування у кримінальному провадженні, яке було розпочато за фактом відправки меру Одеси повідомлення від керівника ГО «Ярош Україна понад усе» від 03.04.2020. В якому є вираження, спрямовані на розпалювання ворожнечі щодо осіб єврейської національності. Розслідування триває.

Реакція Одеської міської ради:

в міськраді Одеси повідомили, що Павлу Ярошу було зроблено зауваження, щодо того, що відповідно до статті 24 Конституції України громадяни мають рівні права і не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками етнічного, соціального походження або за іншими ознаками, в зв'язку з цим публічні заклики до силових дій щодо громадян іншого етнічного походження є неприпустимими. Також Одеська міськрада направила звернення в ГУНП в Одеській області та Управління патрульної поліції в Одеській області з проханням забезпечити громадський порядок і безпеку на час проведення масового заходу. Згідно з інформацією, наданою пізніше громадянином Павлом Ярошем в телефонному режимі, співробітники Національної поліції перешкодили проведенню запланованого масового заходу.

20.04, м. Херсон, Херсонська область

У ніч на 20.04.2020 близько 2:30 в будівлю синагоги (вул. Театральна, 27), яка належить Херсонській іудейській релігійній громаді «Хабад», невідомі кинули пляшки з горючою рідиною, так звані «коктейлі Молотова». Рідина загорілася, але пожежі не сталося.

Підозрювані зустрілися ввечері 19.04.2020 біля моста через річку Кошова і близько опівночі вирушили до синагоги. Молоді люди 18 і 19 років діяли за попередньою змовою, переслідуючи прямий умисел, спрямований на умисне пошкодження чужого майна шляхом підпалу. Вони пересувалися по темних провулках, в одному з яких сховали змінний одяг. Поліцейські встановили, що вчинок молодих людей міг бути викликаний їх антисемітськими поглядами, так як вони познайомилися в одній з антисемітських груп в соціальних мережах.

Близько 2 години 30 хвилин 20.04.2020 підозрювані прибули до місця знаходження синагоги, де, реалізуючи свій спільний злочинний умисел, за допомогою заздалегідь підготовленої запальної суміші (що була виготовлена з автомобільного масла, змішаного з бензином, і суміші для розпалювання багаття),

за допомогою запальнички, з метою пошкодження будівлі з хуліганських спонукань на ґрунті національної та релігійної нетерпимості, кожен підпалив по одній пляшці і кинув їх по черзі в фасад споруди. В результаті цього виникла пожежа будівлі, яка була пошкоджена термічно.

Поліція дізналася про інцидент вночі від сигналу, який надійшов від випадкового перехожого, який побачив, як невідомі підпалюють пляшки і кидають їх у будівлю синагоги. Охоронець дій невідомих не чув.

Дії ОРОУ:

26.02.2020 ОРОУ направила клопотання в ГУНП у Вінницькій області з вимогою притягнути до відповідальності людину, яка напала на синагогу, і забезпечити охорону для прихожан будинку молитви, тому що нападник був знову помічений біля місця події.

Реакція ГУНП в Херсонській області:

20.04.2020 на сайті поліції з'явилася інформація про інцидент, а також про те, що криміналісти зібрали осколки пляшок із залишками горючої рідини і відправили їх на експертизу.

21.04.2020 поліція відкрила кримінальне провадження за ч. 2 ст. 194 КК України - умисне пошкодження або знищення майна, а також за ст. 15 КК України - замах на злочин. В результаті аналізу відео з камер

спостереження правоохоронцям вдалося з'ясувати, що злочинців було двоє.

ОЕОУ отримала відповідь на запит від Слідчого управління Головного управління Національної поліції в Херсонській області, в якому правоохоронці надали інформацію про хід слідства. Корабельним відділенням поліції Херсонського відділу поліції ГУНП в Херсонській області проводилося досудове розслідування в кримінальному провадженні №12020230020000874. В рамках досудового розслідування поліцейські проводили заходи, спрямовані на встановлення осіб, які вчинили спробу підпалу синагоги. Робилося все необхідне, щоб розслідування було всебічним, повним і неупередженим.

09.05.2020 Національна поліція Херсона спільно з співробітниками СБУ затримали підозрюваних у спробі підпалу єдиною діючою в місті синагоги. Підозрювані були помічені в парку «Слави» під час святкових заходів. За даними СБУ, підозрювані підтримують ідеологію нацизму і намагалися підпалити будівлю синагоги, щоб відзначити таким чином річницю від дня народження Гітлера.

12.05.2020 Херсонська поліція ініціювала взяття під варту підозрюваних у підпалі і направила клопотання про це до суду.

13.05.2020 міський суд Херсона ухвалив укласти підозрюваних під домашній арешт до 9 липня. Документи, що засвідчують особу підозрювані віддали правоохоронцям на зберігання.

Підсумок:

04.08.2020 Херсонська місцева прокуратура направила до суду обвинувальний акт за фактом підпалу синагоги.

Відомо що розгляд справи по суті кілька разів переносився судом. На момент публікації звіту дата останнього засідання призначена Херсонським міським судом на 10:00 23.02.2021 року.

Єврейська громада Херсона провела ремонт фасаду синагоги і усунула наслідки спроби підпалу.

№16 23.04, м. Київ

Андрій Пальчевський, український підприємець і політик, в одному зі своїх відео, присвячених карантину в Україні, зробив антисемітські висловлювання.

На відео бізнесмен порівнює епідеміологічну ситуацію в Україні та інших країнах. Під час своїх міркувань, Андрій Пальчевський сказав наступне: «Це німці з їх трильйонами, американці з їх трильйонами і українці з голою сракою. Розумієте? А жопу цю нам і

залишать на пам'ять ті, які в цей час швиденько продали нашу землю, для того, щоб потім на кістках танцювати «Сім-сорок». Ми ж це розуміємо». («Сім-сорок» - одна з найбільш відомих єврейських мелодій.)

№17 24.04, м. Київ

Невстановлений чоловік робив антисемітські висловлювання в магазині «Велика Кишеня» на площі Печерській.

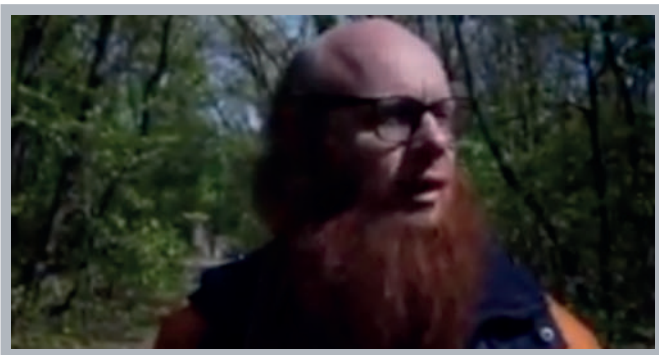
Чоловік ображав євреїв, також висловлював своє невдоволення

стосовно «жидів». При цьому його слова не були спрямовані до якоїсь конкретної людини.

Єврейська жінка, яка була присутня при цьому попросила чоловіка припинити так висловлюватися. Свідком інциденту був охоронець магазину. Поліцію на місце події не викликали.

№18 04.05, м. Київ

Журналіст видання Bird In Flight пішов до Бабиного Яру, щоб поцікавитися у перехожих, чи потрібен в цьому місці, де нацисти розстріляли понад 70 до 200 тисяч чоловік, музей.

Один із співрозмовників, висловив свою думку з цього приводу, згадавши «ж_домасонов», а також заявивши про «сектантську секту ХаБаД».

«Жертви були, вбивали євреїв, українців, росіян. Багатьох вбили. Але хто це зробив? Гітлер. Хто почав війну? Масони, ж_домасони, які керують світом через сектантскую секту ХаБаД. Ці напівкровки-євреї, які тут загинули, їх самі ж_ди віддали в жертву, вони знали, що буде Друга світова війна. Їхня мета, ж_дов, секти ХаБаД, вбивати російський народ і український ... А там 80% у нас в Раді - ж_ди! Вони ж і вбивають наших дітей ... У нас зараз ярмо ж_довское».

№19 13.05, м. Київ

Громадянина Олександра Е. протягом тривалого часу ображає сусід, використовуючи при цьому антисемітські висловлювання.

Підсумок:

була проведена консультація, потерпілий самостійно звернувся в поліцію, але там йому не допомогли. Потерпілий зазначив, що покарав кривдника «правовими методами».

15.06, м. Дніпро, Дніпропетровська область

Громадянка Ірина Р. піддається регулярним нападам від сусідів, які супроводжуються антисемітськими образами: "Скотина жидівська", "Іди я сказала, нікчемність ти

жидівське" і зафіксовані на відео. Також сусіди постійно обзивають заявницю єврейкою і кажуть, що її місце в Ізраїлі.

Дії ОЄОУ:

постраждала проконсультована та проінструктована щодо подання заяви в поліцію.

22.06, м. Новоселиця, Чернівецька область

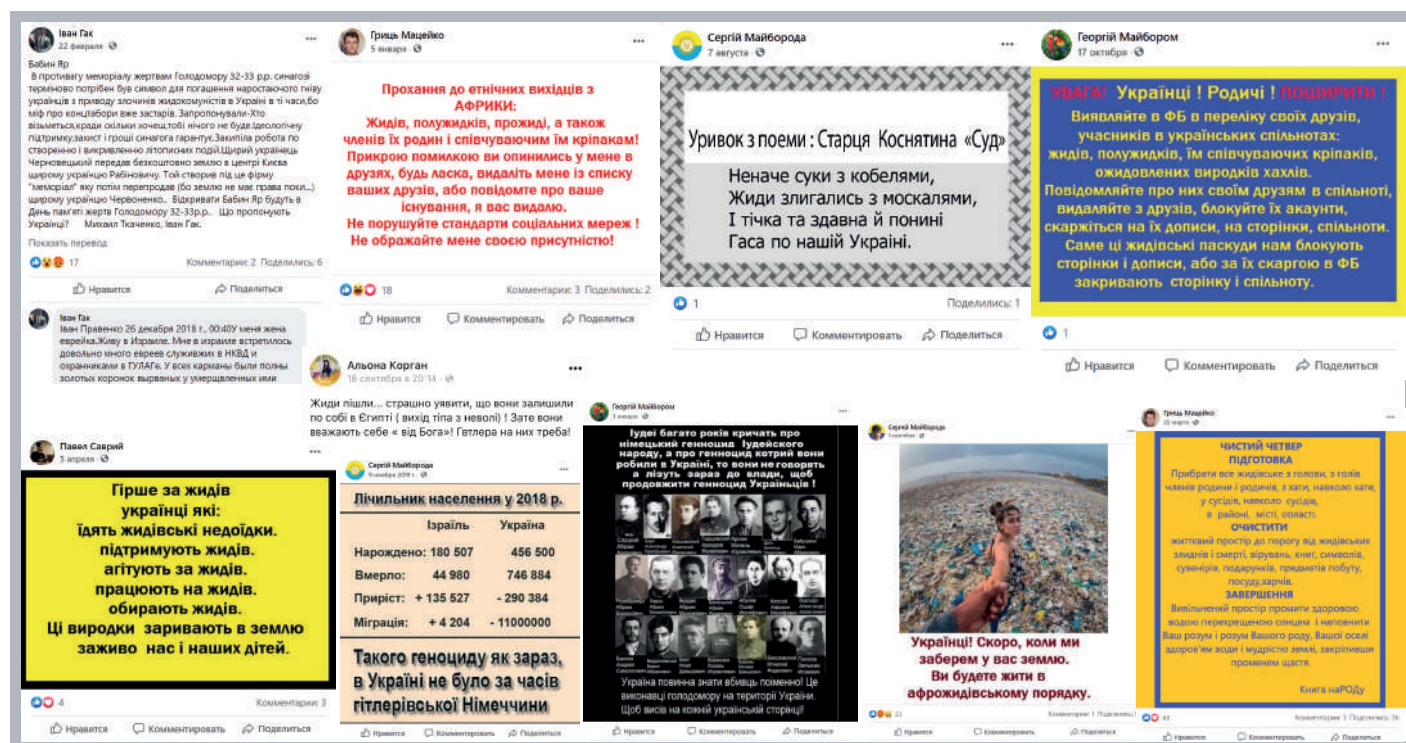
Громадянин Сергій П. систематично піддається антисемітським образам з боку сусіда, а також отримує майнову шкоду. При цьому сусід акцентує увагу: «Я не жид, я християнин».

Дії ОЄОУ:

проведена юридична консультація.

Підсумок:

станом на кінець року Сергій П. і його сусід ігнорують один одного. Заявник звертався в поліцію, але йому не була надана допомога.

Приклади антисемітизму в соціальних мережах

26.06, м. Івано-Франківськ, Івано-Франківська область

На фасад синагоги «Темпл» нанесено графіті у вигляді павука, у якого на спині зображення розп'яття Ісуса Христа і поруч присутній напис "наші діти вмирають за", далі напис перекриває інший напис через що неможливо прочитати до кінця фразу. Варто зазначити, що саме з цієї сторони будівля добре ідентифікується як синагога.

Керівник Івано-Франківської єврейської релігійної громади іудейського ортодоксального віросповідання Колесник В. П. пояснив що на будівлі синагоги відсутні камери зовнішнього відеоспостереження, йому невідомо хто може бути причетний до цього, матеріальної шкоди їм не завдано.

Дії ОЄОУ:

подана заява в ГУНП в Івано Франківській області з вимогою відкрити кримінальне провадження.

Реакція ГУНП Івано-Франківської області:

11.08.2020 Івано-франківським ОП ГУНП в Івано-франківській області повідомляється що, в представлених матеріалах відсутні підстави для внесення відомостей в ЄРДР, при цьому поліцією відзначається що в діях невідомих вбачаються ознаки адміністративної відповідальності передбаченої статтю 173 КУпАП, але встановити особи невідомих і залучити їх до відповідальності неможливо.

Підсумок:

громада пофарбувала стіни та усунула написи.

№23**07.07, с. Миколаївка,
Дніпропетровська
область**

Діти громадянки Іди С. (віком до 10 років) піддаються образам від сусідки, яка називає їх «жидами», погрожує «вирвати їм кадик», скаржиться, що їх не вбили під час війни: «Жиди грьобані, треба було, щоб під час війни вас всіх вбили».

Дії ОЄОУ:

проведена юридична консультація.

Підсумок:

станом на кінець 2020 року сусідка припинила робити антисемітські висловлювання.

№24**20.07, м. Дніпро,
Дніпропетровська
область**

Громадянка Людмила протягом тривалого часу отримує від сусідки антисемітські образи, також заявляє потерпіла, що її розстріляють.

Дії ОЄОУ:

проведена юридична консультація та проведено інструктаж про можливість звернутися в поліцію.

Підсумок:

наприкінці 2020 року стало відомо, що після спілкування з поліцією сусідка стала вести себе спокійніше.

№25**23.07, м. Умань,
Черкаська область**

Олена Г. піддається антисемітським образам. Зокрема, сусіди сказали наступне: «Земля українська. Нічого жидам командувати на українській землі».

Дії ОЄОУ:

проведена юридична консультація.

Підсумок:

за словами потерпілої, поліцейські склали протокол про адміністративне правопорушення і виписали кривдниці штраф.

№26**25.07, м. Рівне,
Рівненська область**

Олександр П. під час відпочинку біля озера Басів Кут став свідком антисемітського інциденту. Один з відпочиваючих, перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, почав кричати, що він проти жидів, називати людей жидами, а також проявляти агресію.

№27**27.07, м. Київ**

Громадянка Елла С. регулярно піддається образам з боку сусіда. При цьому сусід використовує антисемітські образи, наприклад, «жидівка пархата».

28.07, м. Маріуполь, Донецька область

На синагогу в Маріуполі було скоєно напад. Чоловік з ім'ям Цезар Юлій-Галарырогайлалырозр Ілліч увірвався в синагогу з сокирою і напав на охоронця, який вийшов йому назустріч. Зав'язалася бійка, охоронцю Ріхарду Голомазову вдалося знешкодити нападника чоловіка. В результаті сутички охоронець синагоги отримав травму голови і перелом руки.

Після невдалого нападу невідомий закидав синагогу заготовленим заздалегідь сміттям: пакетами і банками з фекаліями, піском і невідомою речовиною.

Дії ОЄОУ:

було успішно проведено збір коштів для матеріальної допомоги охоронцеві Ріхарду Голомазову, який своєю героїчною поведінкою знешкодив нападника і захистив синагогу.

Реакція поліції Маріуполя:

28.07.2020 поліція повідомила, що почала оперативно-розшукові заходи щодо підозрюваного в нападі. Інцидент кваліфікували за ст. 15, п. 7 ч. 2 ст. 115 КК України - замах на умисне вбивство з хуліганських мотивів.

Підсумок:

Жовтневий районний суд міста Маріуполь обрав запобіжний захід Юлію Цезарю у вигляді взяття під варту.

13.08.2020 в суд надійшов рапорт про те, що підозрюваний незаконно перетнув державний кордон України і був затриманий на території Ростовської області (РФ). Зараз підозрюваний перебуває в слідчому ізоляторі міста Ростов-на-Дону.

Представники стендап-клубу Split Comedy під час виступу робили антисемітські висловлювання та жарти:

“Шість людей обурились тим ...
Один з них зі мною сперечався.
Потім я зрозумів, що вони
обурились не тим, що я з ними
жартував, сипав дотепами, вони
почули в контексті слово жид і
пиздец як цим обурились.
У 21-му столітті, так, жиди йобані?”

[...]

Якщо в крані немає води, значить
випили жиди.

[...]

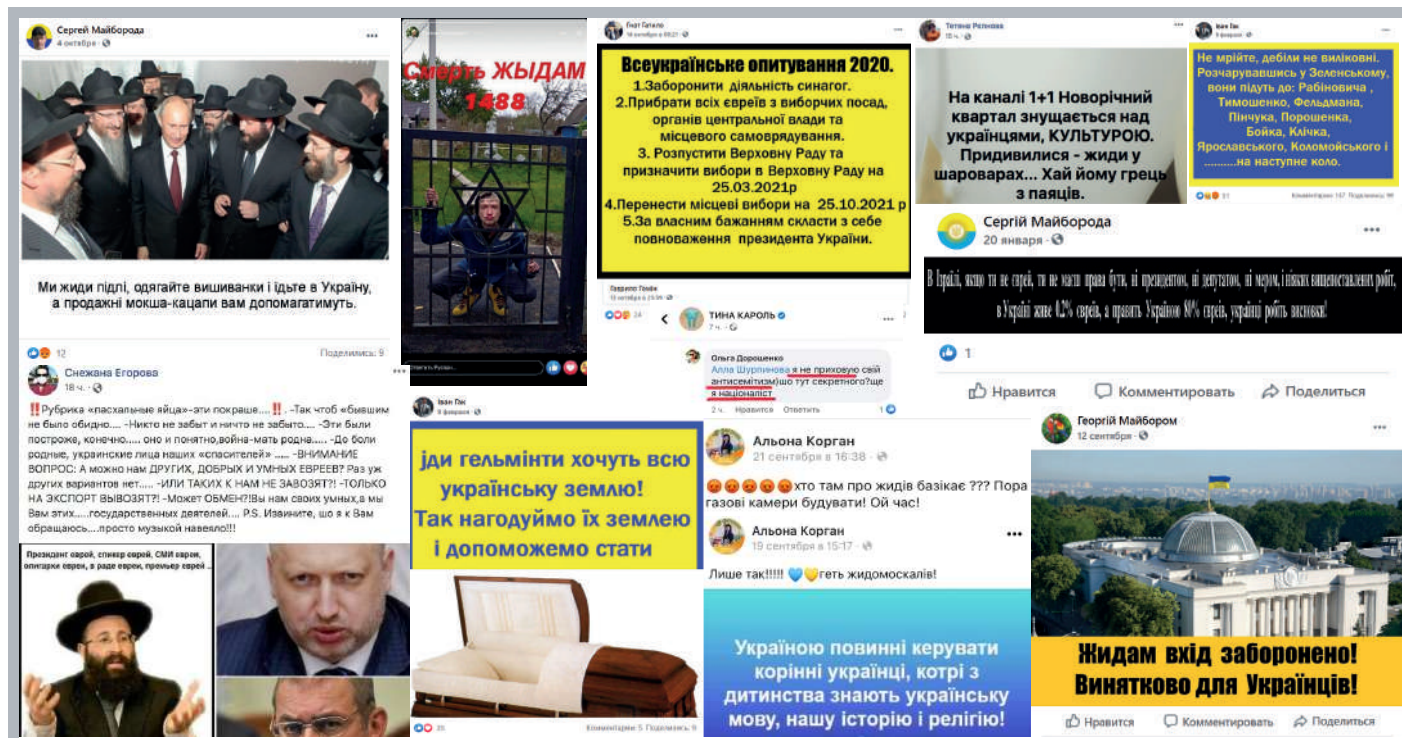
Тупі блять євреї, ви дауни блять, а
не євреї.”

Дії ОСОУ:

проведена роз'яснювальна робота,
коміків переконали публічно
принести вибачення.

Підсумок:

коміки зробили відеозвернення, на
якому принесли свої вибачення
єврейській спільноті за висловлені
жарти.

Приклади антисемітизму в соціальних мережах

01.09, м. Умань, Черкаська область

Громадянин Ізраїлю Моше Т. з видом на проживання в Україні став жертвою антисемітського нападу зі сторони трьох молодих людей, ще троє їх друзів спостерігали за процесом нападу. Один з молодиків розбив постраждалому ніс.

«Все було добре, я набрав продуктів, пішов на касу - і раптом якісь хлопці підійшли і стали пред'являти претензії. Говорили: ми не хочемо, щоб ви ходили в наші магазини, йдіть. Їх було шестеро, десь по 22 роки, один вдарив мене в обличчя, забрали окуляри, зламали ніс, хотіли забрати сумки », - розповідає чоловік виданню Zaborona.

Також ОЄОУ відомо, що постраждалого при цьому ображали "жидом".

Реакція ГУНП в Черкаській області:

Уманським відділом поліції опрацьовані записи з камер відеоспостереження, оперативно встановлені кривдники, відкрита кримінальна справа. За інформацією ОЄОУ, постраждалий не одразу визнав антисемітський характер конфлікту.

Підсумок:

регулярне перенесення судового засідання за кримінальною справою, по якій проходять три кривдника.

Місцевий підприємець Микитчак Василь Павлович, перебуваючи в будинку № 52 по вул. Європейській, м Умань, діючи умисно заподіяв фізичний біль (вдарив постраждалого в ногу) і вигукував образи, які порушують рівноправність громадян в залежності від їх національної приналежності, а саме паломників-хасидів, які були направлені на адресу Йосефа Г.

Свідками стали випадкові громадяни та водій Йосефа Г.

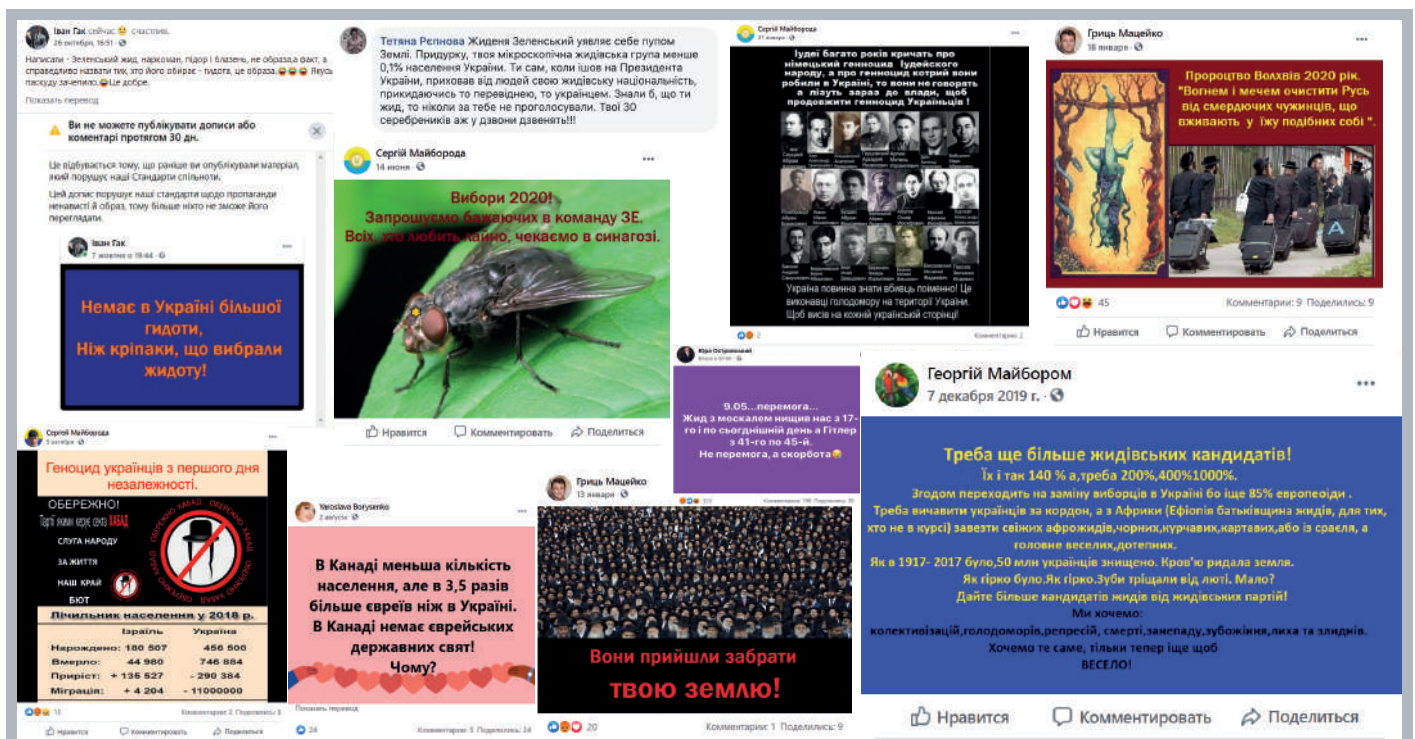
Реакція ГУНП у Черкаській області:

СВ Уманського ОП ГУНП в Черкаській області проводив досудове розслідування у кримінальному виробництві, внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань по № 12020250250000818 від 05.09.2020 року, що почався за ознаками кримінального злочину, передбаченого ч. 1 ст. 161 КК України.

Підсумок:

за вказаним фактом прийнято рішення про закриття справи на підставі статті 284 КПК України, так як нападника опитали і він заявив, що ніяких протиправних або хуліганських дій не здійснював.

ОЄОУ з власних джерел стало відомо, що Микитчак Василь Павлович є відомим в місті підприємцем і за допомогою корупційних зв'язків домогся закриття кримінальної справи.

Приклади антисемітизму в соціальних мережах

10.09.2020 року в прямому ефірі програми Сергія Притули "Посеред тижня" на Радіо НВ був включений слухач Роман з міста Краматорська. Зловживаючи наданою Радіо НВ можливістю висловитися і використовуючи ненормативні вислови по відношенню до єврейських традицій, він використовував образи на національному ґрунті, спрямовані на розпалювання міжнаціональної ворожнечі. Святкування єврейського Нового року Рош а-Шана, що відбувається в Умані, Роман назвав "шабашем", самого ж цадика Нахмана, засновника брацлавського хасидизму, могила якого в Україні є об'єктом паломництва брацлавських хасидів з усього світу, Роман назвав "нациком хацманом".

Реакція Комісії з журналістської етики:

комісія вбачає у вищезазначеному випадку порушення пункту 15 Кодексу етики українського журналіста.

Мова ворожнечі, дискримінаційні висловлювання на адресу представників певної національності та певних релігійних переконань, приниження людської гідності є неприпустимим явищем в українських медіа. Комісія звертає увагу на те, що етичних принципів мають дотримуватися не тільки штатні працівники редакції, але й запрошені ведучі та гості ефіру, а керівництво редакції – вчасно робити висновки і вживати заходи для попередження порушень.

Комісія зважає на значний досвід Сергія Притули у веденні прямих ефірів і не може розцінювати його дії як несвідомі або такі, які викликані розгубленістю через нову ситуацію. Враховуючи суспільний резонанс, який викликав зазначений випадок, рівень охоплення аудиторії радіо, глибокий рівень образ та можливі наслідки інциденту у вигляді подальшого розпалювання міжетнічної ворожнечі, Комісія оголошує ведучому прямого етеру Сергію Притулі та Радіо НВ публічний осуд.

У кафе Kozerog, яке знаходиться на перетині вулиць Тищика і Європейської, встановили табличку з написом «Хасиди не обслуговуються! COVID-19». Написи на табличці були зроблені українською мовою та івритом. При цьому фраза на івриті означала «Хасидам вхід заборонено!».

За запитом ОЄОУ були зроблені додаткові фотографії таблички з метою переконатися в її достовірності. При цьому людині, який робив ці фотографії, почали надходити погрози, коли він підійшов до цього місця, тому він пішов звідти.

Дії ОЄОУ:

ОЄОУ направила заяву в ГУНП в Черкаській області з вимогою відкрити кримінальне провадження за фактом порушення ст. 161 КК України (порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної приналежності, релігійних переконань, інвалідності та інших ознак).

Реакція ГУНП Черкаської області:

того ж дня поліція Умані відкрила кримінальне провадження за ч.1 ст.161 КК України (порушення рівноправності громадян залежно від національної приналежності, релігійних переконань і за іншими ознаками) за заявою від ОЄОУ. Слідчо-оперативна група, яка вирушила на місце події, з'ясувала, що дискримінаційна табличка була встановлена власником кафе Kozerog. Свій вчинок чоловік пояснив тим, що розмістив цю інформацію з метою нерозповсюдження вірусу COVID-19. Службовці поліції вилучили речові докази та направили їх на відповідне експертне дослідження.

Підсумок:

винесено постанову про закриття кримінального провадження від 30.11.2020 року на підставах передбачених статтею 284 КПК України, в зв'язку з тим, що експертним висновком встановлено, що табличка з написом "Хасиди не обслуговуються" не несе в собі закликів до дій спрямованих на розпалювання національної, расової або релігійної ворожнечі і не порушує рівноправність громадян.

В Одесі на будівлі біля "Лазні №4" по вулиці Асташкіна були помічені кілька графіті антисемітського змісту. Написи свідчили: «Смерть сіоністам» і «Маски для гоїв».

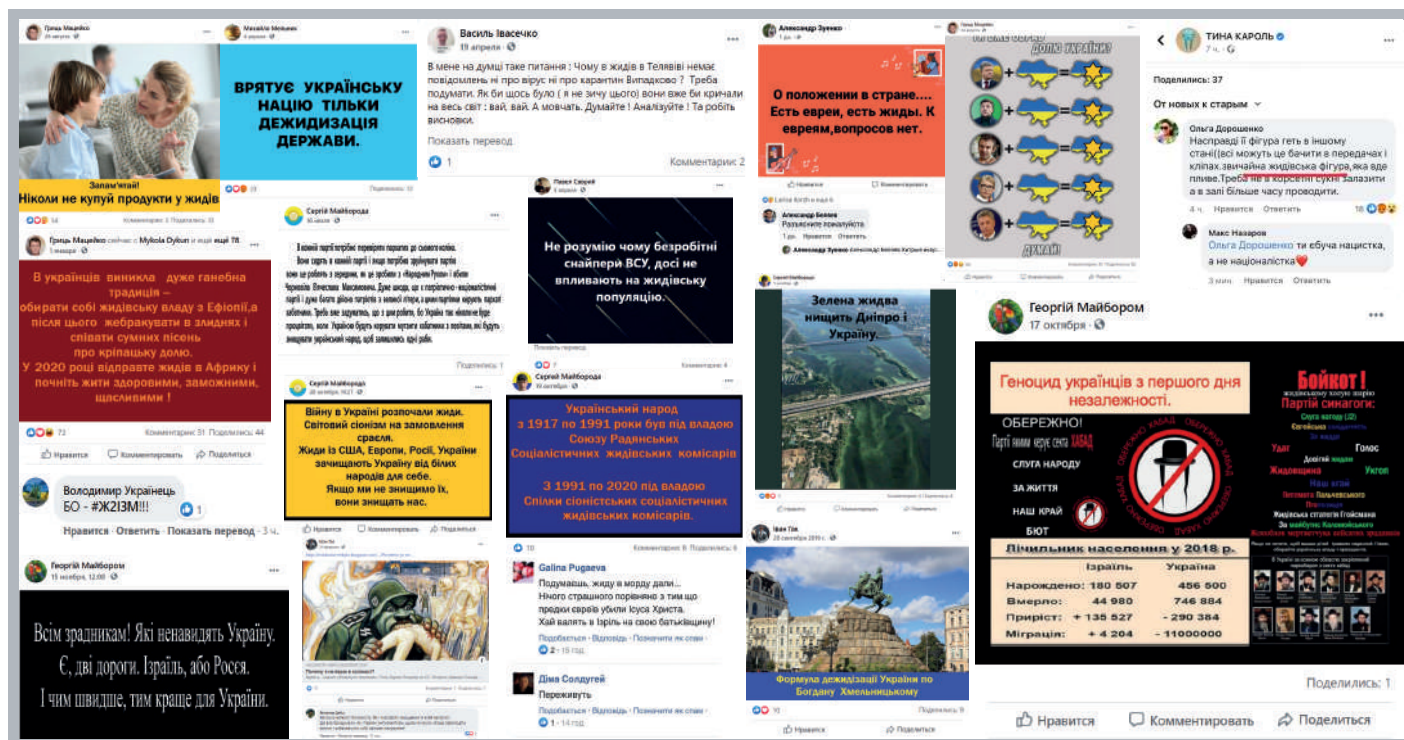

Дії ОЕОУ:

ОЕОУ направила клопотання на ім'я голови міської ради Одеси Геннадія Труханова з проханням вжити необхідних заходів для ліквідації вищеописаних антисемітських написів.

Реакція міської ради Одеси:

08.10.2020 Департамент міського господарства Одеської міської ради повідомив, що комунальним підприємством було проведено роботи з видалення графіті за вказаною адресою.

Приклади антисемітизму в соціальних мережах

Невідомі нанесли антисемітський напис на рекламний борд політичної партії «Слуга Народу».

До політичного гасла «Буде так, як вирішиш ти» дописали слова «Жидов НЕ». В результаті вийшов напис «Жидов не буде, так як вирішиш ти».

Дії ОЄОУ:

ОЄОУ з'ясувала місцезнаходження рекламного борда і повідомила по нещодавно трапився у Львівську обласну організацію партії «Слуга Народу».

Реакція Львівської обласної організації партії «Слуга Народу»:

представники партії прибули на місце події і виявили, що рекламний борд очистили від антисемітського напису комунальники.

Голова Львівської ОДА Максим Козицький, який є також головою Львівської обласної організації партії «Слуга Народу», засудив інцидент і повідомив, що особисто звернувся в поліцію з вимогою відкрити кримінальне провадження за фактом порушення статті 161 КК України в зв'язку з розпалюванням національної, релігійної ворожнечі та ненависті і приниження національної честі та гідності.

Підсумок:

ОЄОУ направила клопотання до Франківського ОП ГУНП у Львівській області для отримання інформації про хід розслідування. На момент публікації звіту відповідь не надійшла.

Максим П. отримує від сусідів антисемітські образи по відношенню до себе та своєї родини.

Дії ОЄОУ:

проведена юридична консультація та надано допомогу в складанні заяви в правоохоронні органи по ст. 161 КК України.

Підсумок:

потерпілий прийняв рішення не подавати заяву в поліцію. Станом на кінець 2020 року подібні інциденти не повторювалися, обстановка спокійна, з сусідом заявник не перетинався.

Громадяни Великобританії, літня пара брацлавських хасидів Мойше А. і Шуламит А., піддалися здирництву від невідомого чоловіка в районі торгового центру «Панорама» (на перехресті вулиць Європейської та Великий Фонтану) по шляху в Центральний парк Умані.

Інцидент почався з того, що невідомий переслідував подружню пару, вимагав у них долар, смикав чоловіка за пальто. Дана ситуація тривала близько півгодини.

Після відмови в наданні коштів, невідомий почав віднімати у Мойше А. тростину для ходьби. Також нападник сказав брацлавським хасидам: «Ви вбили мого Б-га». Шуламит А. спробувала зафіксувати те, що відбувається на відео, а невідомий, побачивши це, зірвав з шиї жінки намисто, порвавши його.

Постраждалим допомогли перехожі, які злякали нападника і викликали подружній парі таксі.

Дії ОЕОУ:

ОЕОУ направила заяву в ГУНП в Черкаській області з вимогою відкрити кримінальне провадження за фактом порушення ст. 161 КК України (порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної приналежності, релігійних переконань, інвалідності та інших ознак) і ст. 189 КК України (вимагання передачі чужого майна або права на майна, або вчинення будь-яких дій майнового характеру з погрозою насильства).

Крім цього, ОЕОУ направила звернення Надзвичайному і Повноважному послу Великобританії в Україні Мелінді Сіммонс для врегулювання даної ситуації.

Реакція ГУНП в Черкаській області:

23.10.2020 ОЕОУ стало відомо з своїх джерел, що поліція Умані знайшла чоловіка, що напав на єврейську пару з Великобританії. Порушнику складуть адміністративний протокол за 173 статтею КУпАП (Дрібне хуліганство).

В дачному селищі недалеко від власної ділянки на громадянина Анатолія Г. скоєно напад сусідом Грудевим Валентином, котрий діяв разом зі своєю дружиною Світланою Грудев. Внаслідок нападу йому було пошкоджено руку, в результаті чого у Анатолія Г. утворилася рана з якої пішла кров.

Напад було скоєно без підстав, нападники видалилися після попередження, що дружина постраждалого починає відеофіксацію. Свідками стали ще одні сусіди постраждалих.

Нападники протягом тривалого часу ображають постраждалих, при цьому вигукуючи антисемітські висловлювання, а саме: - "Жид", "жидівська морда".

Дії ОЄОУ:

ОЄОУ направила заяву про вчинення кримінального правопорушення в ГУНП в Запорізькій області за фактом порушення ст. 161 КК України.

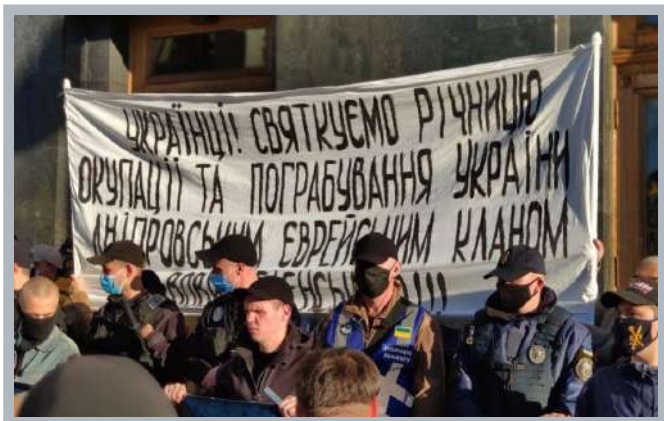
Реакція ГУНП в Запорізькій області:

поліцією було опитано громадянина Грудева, який повідомив співробітникам правоохоронних органів що у нього не виникало ніяких конфліктів з громадянином Г., а громадянин Гольцман за версією Грудева В. П. нібито повідомляє про події які не відповідають дійсності.

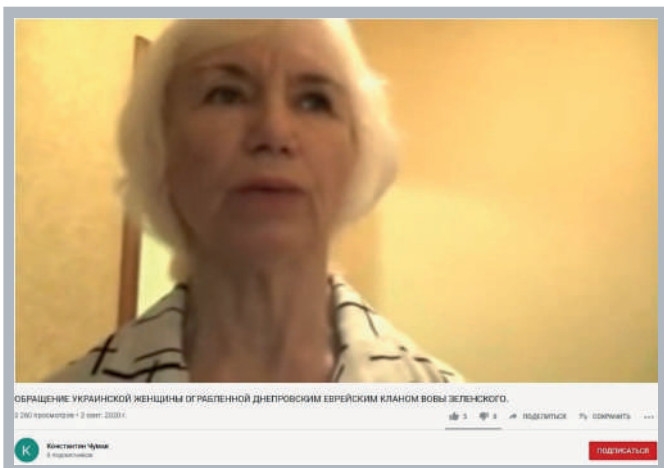
У зв'язку з цим Бердянським відділом поліції ГУНП в Запорізькій області було прийнято рішення про припинення перевірки відомостей із заяви.

При цьому необхідно зазначити, що в заяві вказано П.І.Б. сусідів та номер ділянки сусідів, котрі могли б підтвердити те, що сталося. Але поліція вирішила обмежитися опитуванням людини щодо якої написано заяву про кримінальне правопорушення і дізнавшись, що за його версією його обмовили, поліція одразу ж припинила перевірку відомостей із заяви про кримінальне правопорушення.

О 16:40 біля головного входу в будівлю Офісу Президента України в Києві (вул. Банкова, 11) невідомі розгорнули плакат з антисемітської написом, яка свідчила: «Українці! Святкуємо річницю окупації та пограбування України Дніпровським єврейському кланом Вови Зеленського».

Банер образливого змісту був розгорнутий в день, коли в столиці проходив марш на честь Дня захисника України. Жінка і чоловік з антисемітським плакатом прийшли до Офісу Президента до того, як там з'явилися учасники масової ходи. Це може означати, що вони не були безпосередніми учасниками маршу.

Дії ОЄОУ:

ОЄОУ направила заяву на ім'я начальника ГУНП в м.Києві про порушення кримінального провадження за ст. 161 КК України - порушення рівноправності громадян залежно від їх расової, національної приналежності, релігійних переконань, інвалідності та інших ознак.

Реакція ГУНП в м.Києві:

15.10.2020 в поліції повідомили, що було відкрито кримінальне провадження за статтю 161 КК України, виробництво було розпочато за зверненням ОЄОУ. Правоохоронці в рамках досудового розслідування почали встановлення осіб, причетних до скоєння цього злочину, а також з'ясовують всі обставини інциденту.

Підсумок:

ОЄОУ з'ясувала, що можливий автор антисемітського плаката Мещерякова Ніна Андріївна була раніше помічена в подібних акціях. Відео антисемітського характеру з нею публікувалися на YouTube-каналі під назвою «Костянтин Чумак». Слідство триває.

Молодик завдав удару 17-річному брацлавському хасиду Єгуді, внаслідок чого у нього виникло розсічення щоки.

Напад було скоєно в затишному місці, за могилою Рабі Нахмана. Нападник, що був з двома товаришами (20-22 років), напали на двох підлітків-хасидів 17-ти і 15-ти років. Молодший встиг втекти. При цьому події не передував будь-який конфлікт. Постраждалих чатували в підворотті.

Камери відеоспостереження в районі вулиці Пушкіна зафіксували нападників, які тікали з місця злочину. Як стало відомо згодом, нападник раніше професійно займався боксом.

Підсумок:

покарання у вигляді штрафу 17 000 грн присудив Уманський міськрайонний суд злочинцеві за вчинення злочину, передбаченого ч.1 ст. 296 КК України.

№41

23.10, м. Шепетівка, Хмельницька область

У місті Шепетівка на стовпі біля автобусної зупинки (по вулиці Героїв Небесної сотні) була виявлена листівка з ознаками антисемітизму. На білому аркуші паперу формату А4 намальований єврей в кіпі, з пейсами і погонями. Також на малюнку зображена Зірка Давида.

Напис на листівці говорить: «Конкретна імпортна буржуазія + конкретні кріпосні холуї і хапуги».

Дії ОСОУ:

подано заяву в ГУНП в Хмельницькій області з вимогою відкрити кримінальне провадження за ч.1 ст. 161 КК України.

Реакція ГУНП в Хмельницькій області:

17.11.2020 Шепетівським відділом поліції ГУНП в Хмельницькій області повідомляється що в ході розгляду звернення та перевірки наведених фактів не виявлено ознак складу кримінального правопорушення. Встановити особу, якою було наклеєно на електричну опору аркуш формату А4 з непристойним зображенням, не виявилось можливим. При встановленні даної особи, він буде притягнутий до відповідальності згідно чинного законодавства.

№42

24-25.10, м. Мелітополь, Запорізька область

Невідомі облили кефіром пам'ятник «Плач по ненародженім», встановлений в пам'ять про жертви Голокосту в Мелітополі.

Імовірно, інцидент стався в період вихідних днів. Коли члени місцевої єврейської громади прибули на місце події, то виявили, що комунальні служби оперативно відмили пам'ятник.

Громадянин Сергій (Йосеф) Ч. під час виробничого процесу піддавався систематичним антисемітським образам від колеги, в тому числі щодо обрізання та носіння кипи. Постраждалий при цьому вів себе спокійно і не реагував на провокації.

Ми не кваліфікуємо сам напад як антисемітизм, оскільки йому передував робочий конфлікт, але акцентуємо увагу на тому, що перед конфліктом мали місце бути антисемітські образи.

10.11.2020 стався робочий конфлікт, за причинами якого 11.11.2020 кривдник наніс постраждалому тілесні ушкодження середньої тяжкості.

Приклади антисемітизму в соціальних мережах

№44

03.12, м. Харків, Харківська область

На вулиці Дружби Народів зафіксований факт діалогу між чоловіком і жінкою 50-55 років:

«На підприємстві повний розвал. Ніхто працювати не хоче. Бухгалтера нічого не вважають. Все всім пох ... р. Що мені найбільше треба? Ось жиди закерувалися. Але нічого. Погроми знову будуть і помста буде страшна».

№45

10.12, м. Київ

Громадянин Андрій Рачок повалив ханукію єврейської громади "Масорет", котра знаходилася на Контрактовій площі. Під час руйнації, відеозапис якої Андрій оприлюднив на власній сторінці в Facebook, мали місце бути антисемітські висловлювання, в тому числі процесу повалення передувала фраза "яким способом потрібно поводитися з чужинцями, які займаються узурпацією влади, окупації територій, геноцидом ", а після повалення " Українці - ми сила, жидам могила".

Наступного дня нападник під відеозапис зробив ще одну спробу повалення ханукії, але та виявилася прикріпленою до плитки.

Підсумок:

ведеться кримінальне провадження, на момент оприлюднення звіту вищеназваний відеозапис знаходиться на експертизі в Київському науково-дослідному інституті судових експертиз

№46

13.12, м. Київ

Пошкоджена табличка ханукії єврейської громади "Кедем" на Контрактовій площі, на якій зображено назву єврейської громади і привітання зі святом.

Дії ОЄОУ:

направлена заява про вчинення кримінального правопорушення за ст. 161 ККУ.

Реакція ГУНП м. Києва:

на момент оприлюднення звіту відповідь відсутня.

№47 до 15.12,

Двоє співробітників Північно-Східного міжрегіонального відділу Українського інституту національної пам'яті використовували в презентаційних матеріалах зображення антисемітського змісту.

Реакція УІНП:

За фактом події відповідно до Закону України "Про державну службу" в УІНП відкрили дисциплінарне провадження.

Крім того, в УІНП підкреслили, що підбір матеріалів до згаданого презентаційного матеріалу був власною ініціативою співробітників і не відображає офіційну позицію Інституту.

№48 18.12, м. Київ

У Парку Перемоги виявлено приклеєний до лавки аркуш формату А4 з написом «Наркотики злий умисел сіоністів».

№49 30.12, м. Дніпро, Дніпропетровська область

На ж/м Тополя 3 виявлено напис "Жида у відповіді за все".

Дії ОЄОУ:

направлено заяву про вчинення кримінального правопорушення до ГУНП у Дніпропетровській області.

Підсумок:

на момент публікації звіту відповіді не отримано.

ВИСНОВОК

З огляду на те, що загальна кількість випадків антисемітизму у 2020 році є незначною, зниження їх кількості, порівнюючи з 2019 роком, на 12% (-5) вважається на рівні похибки. Об'єднана єврейська община України робить висновок, що рівень антисемітизму в Україні залишився без змін.

Частка побутових випадків антисемітизму не зросла навіть з огляду на соціальну напругу у світі навколо пандемії COVID-19 та соціальну напругу навколо паломництва брацлавських хасидів, створену экс-мером Умані з політичних мотивів. Хоча після провокативних заяв мера спостерігається тенденційність побутових випадків саме в липні.

Водночас збільшилась кількість проявів антисемітизму в соціальних мережах та сталося п'ять випадків фізичного насилля: у Вінниці, Маріуполі, два в Умані та ще один під Бердянськом.

Є позитивні тенденції щодо відсутності, очевидно, замовних інцидентів пов'язаних із політичними питаннями, як це було минулого року щодо теми з продажу землі. Але є негативна тенденція, згідно з якою на синагоги у Вінниці та Маріуполі скоєно напади, а також здійснена спроба підпалу синагоги в Херсоні. Варто зазначити, що подібні випадки були відсутні у 2019 році.

Акцентуємо увагу на поліпшенні дій правоохоронних органів, які більш охоче реєструють кримінальні правопорушення з випадків антисемітизму. Однак водночас зберігається тенденція з

незаконною відмовою у відкритті кримінальних проваджень та припиненням розслідування без об'єктивних причин. Унікальним і максимально позитивним прецедентом є те, що в одному з випадків насильства в Умані нападник був засуджений.

У межах євроінтеграційних процесів Україна потребує прийняття визначення антисемітизму на основі того, що було запропоновано IHRA, і яке визнане дієвими органами Європейського союзу та схвалене вже у 29 країнах світу. Проте обов'язково з урахуванням реалій сучасного українського суспільства та не автентичне, якщо цього потребують норми українського законодавства.

У 2020 році Об'єднана єврейська община України отримала листи з підтримкою від 115 єврейських громад України щодо необхідності прийняття визначення антисемітизму на державному рівні. Вони будуть передані до Верховної Ради України з початком законотворчого процесу.

ОБ'ЄДНАНА
ЄВРЕЙСЬКА
ОБЩИНА УКРАЇНИ

Наш сайт

www.jew.org.ua

E-mail

office@jew.org.ua

Адреса

Україна, 49044, м. Дніпро, ЄКЦ «Менора»

Контакти

910
безкоштовно з мобільного

0 800 600 910
безкоштовно зі стаціонарного